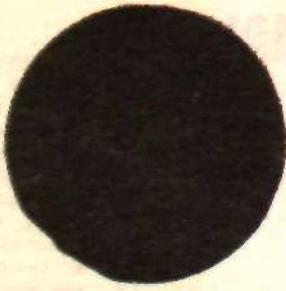

ANT

Haftalık Dergi • 8 Nisan 1969 • Sayı: 119 • 125 Kuruş

NATO'DA

YİRMİNÇİ ESARET YILI

TÜSTAV

HAFTANIN NOTLARI

Eisenhower öldü

İkinci Dünya Savaşı'nda fasist Alman ordularına karşı savaşan müttefik ordularının başkomutanı General Eisenhower geçirdiği ağır hastalıktan kurtulamayarak geçen hafta ölmüş ve dünyamızın gittiği yerlerinden gelen devlet ve hükümet başkanlarının da katıldığı bir törenle topraka verilmiştir. Fasist ordularına karşı savaşırken bütün dünyayı hayranlığını kazanan General Eisenhower, ne yazık ki, daha sonra saldırgan NATO'nun Avrupa Kuvvetleri Başkomutanlığı görevini üstlenince kurtuluşuna yardım ettiği ülkelerde dahi bütün sempatisini yitirmiş, hele cumhurbaşkanlığı döneminde Amerikan emperyalizmini geliştirmek için aldığı kararlarla dünya halkları üzerinde bütünü prestiji sırta inmiş bulunuyordu. Eisenhower, ölümünden sonra büyük bir asker, fakat dünya halklarına düşman bir politikacı olarak anılacaktır.

30 mart

Tarım İş tasarısı

■ AP iktidارının son aylarda meclise sevkettiği bir sürü tasarıya bir de Tarım İş Kanunu Tasarısı eklenmiştir. Çalışma Bakanı Turgut Toker tarafından esasları açıklanan tasarımdan kanunlaşma sansı ancak yüzde bir olarak görülmektedir. Tasarının meclise verilmesindeki amacı, AP'nin seçim beyannamesindeki vaadin seçime kısa bir süre kala hatırlanmış olmasıdır. Ne var ki seçim beyannamesinde tarım işçilerinin öncelikle Sosyal Sigortalar kapsamına alınması öngördüğü halde, tasarı ile tarım işverenlerinin tepkisini önlemek için, işverenler lehine pek çok hükmüller getirilmektedir. İşçiler korumak amacıyla gütmesi gereken tasarı, hastalık nedeniyle çalışmamayacak kişiler için ödeme yapacak bir kurulmuş dahi öngörmektedir. Ote yandan ağaların sırasız toprağa sahip olmalarına imkân veren ve Tarım Bakanı Bahri Dağdaş tarafından hazırlanan 'Tarım Reformu Tasarısı', AP'li bakanları birbirine düşürmüştür. AP'nin ağadan yana ekonomik politikasına uygun olan bu tasarı için son sözün Demirel'e bırakılması uygun görülmüştür.

Direnis toplantısı

■ Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu (Türk - Persen)'nun ikinci direniş toplantısı İzmir'de yapılmıştır. Kalabalık bir memur grubunun ve sendikacılardan katıldığı toplantıda iktidarin kamu personelinin sefalete terkettiği açıklanmıştır. Konuşucular, 'grey' hakkını birlikte hareket ederek bizzat alacaklarını ve iflas ettirilen Emekli Sandığının işletmesine bizzat el koyacaklarını açıklamışlardır.

Amerikan oyuncuları

■ Adalet Bakanlığı'nın Resmi Gazetede yayımlanan kararnamesine göre, Amerikan Askeri Yardım Heyeti (Jusmat) ile Amerika Lojistik Grubu (Tuslog)'na adlı konularda, diplomatik misyonca dahil kişi ve kurulmuş olduğu gibi, tebliğ yapılmamayacaktır. Ote yandan, Habeşistan başkenti Adisababa'ya, Iran'da Meşet'e ve Atlas Okyanusu'ndaki bir adaya rasathaneler kurulan Amerika'nın Diyarbakır yakınındaki Pirinçlik'te bir uzay rasathanesi kurmak için teşebbüs geçti. Fakat bu isteğin Harita Genel Müdürlüğü'ne kesin olarak reddedildiği, bu yüzden de işin asında olduğu öğrenilmiştir. ANT'ta daha önce açıklanmış gibi, Amerika bu şeyi rasathaneler yada uzay uçuşları yolu ile casusluks yapmaktadır, özellikle yeraltı kaynaklarını bu usulle pek kolay keşfetmektedir.

Karadeniz'de Pueblo!

■ Atlantis - II adlı Amerikan gemisi, bilimsel araştırmalar gereğiyle Karadeniz'e aymış ve 20 Mart'tan sonra geri dönerken Ege denizine gitmiştir. Oseanografi Müzesesi'ne ait geminin, ikinci bir Pueblo olup olmadığı konusunda Türk makamları kesin bir bilgi elde edememişlerdir.

31 mart

Soygun büyüyor

■ Halkın küçük tasarruflarını bazı kapitalistler hesabına isletmek için «chalk sektörü» adıyla kurulan Hastag'ın kendi içinde kurmakta olduğu Yatırım Anonim Ortaklığı adı gölige şirket ile, bazı açıkgozlerin Almanya'daki işçilerimi istismar ederek kurdukları Türkşan bireysigiderdir. Kısa süre önce kurulan Hastag'ın bu süre içerisinde ehemmeli sayı 51 bine yaklaşan 13 anonim şirket kurdukları, şirketlerin de diğer vatandaşlardan hisse senetleri karşılığı 1 milyar lira toplamak üzere faaliyete girdiği, ayrıca kurulacak «chalk pazarları» ile persenkeliğe el atılacağı bütün ilanları açıklanmıştır. Hastag, Almanya'daki bir yabancı banka ile de anıagma yaparak işçilerimizin dövizlerini Sudan vaadilerle ele geçirmeye imkânı da sağlamıştır. Solcu bilinen gazetelerin dahi haberlerini ve başarılarını (!) tam sayfa ilanların hatırı için manşetlerden verdiği Hastag, Koç Holding'i dahi endiye düşürmeye başlamıştır.

Yargıtay bozdu

■ Stalin'in «milli mesele» konusunda 1913 - 1929 yılları arasında verdiği konferans, nutuk ve demeçleri içeren «Marksizm ve milli mesele» adlı kitap dolayısıyla Sol Yayınları yönetmeni Muzaffer Erdost hakkında Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği beraat kararını, Yargıtay Birinci Ceza Dairesi coğulukla bozmuştur. Muzaffer Erdost'un duruşmasına yakında tekrar başlanacaktır.

Tahliye edildiler

■ Üniversite'deki son çatışmalardan sonra tutuklanan Devrimci Öğrenci Birliği Başkanı Deniz Gezmig, avukatlarının itirazı üzerine nöbetçi 9. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakılmıştır. Çevirdiği bir kitaptan dolayı tutuklanan Rasih Nuri İleri de tahliye edilmiştir.

1 Nisan

Cunta yargılanacak

■ Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde Yunan Cuntası alehine Dasiimarka, Norveç, İsviçre ve Hollanda hükümetleri tarafından açılan davannın ön hazırlıkları tamamlanmıştır. Ön soruşturmayı yapan alt komisyon üyesi Profesör Tahsin Bekir Balta, raporun kısa süre içinde verileceğini ve cunta hakkindaki kararın bona dayandırılacağını söylemiştir. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nun hazırladığı bir basın bildirisinde, soruşturmayı yapan alt komisyonun Yunanistan'da bazı tanıklarla görüştürmediği, Leros adasındaki tutuklu kampına ve Atina'daki Averoff Cezaevi'ne sokulmadığı açıklanmıştır. Alt komisyonun dinlediği 55 tanık arasında eski başbakan Georgakopoulos, eski bakanlardan Papaligouras, Averoff ve Tsanassis de bulunmaktadır. Fasist cuntanın insan haklarını eğmeye geldiğini belirten gözlemci, yargılama sonunda mahkümiyetin muhakkak olduğunu ifade etmektedirler. Türkiye'de gazeteci, düşünür ve sanatçılara karşı terör uygulamaları bu şekilde devam ettiğine takdire AP iktidarımda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin önünde hessap vermece davet edileceği günler uzak değildir.

Plakları toplatıldı

■ Adalet Bakanlığı'nın emri üzerine, Aşk İhsani'nin «Dardan Düzen» ve «Üç Dert» adlı şiirlerini okuduğu plakları, sahçığın suh ceza mahkemesinden aldığı kararla toplatılmış ve halk ozanı hakkinda da soruşturma açılmıştır. İhsani'nin bu plaklarda devlet kuvvetlerini tahrir ettiği ve saldıryi övdüğü İleri sürülmektedir. Aşk İhsani, ifadesinde, ulusal kurtuluş savasını övdüğünü söylemiştir. En müstehcen türküler radyolarada, taksi ve dolmuşların pikaplarında sabah akşam galarken, topluncu halk ozanlarının plaklarının toplatılması da AP'nin zihniyetini göstermektedir.

2 Nisan

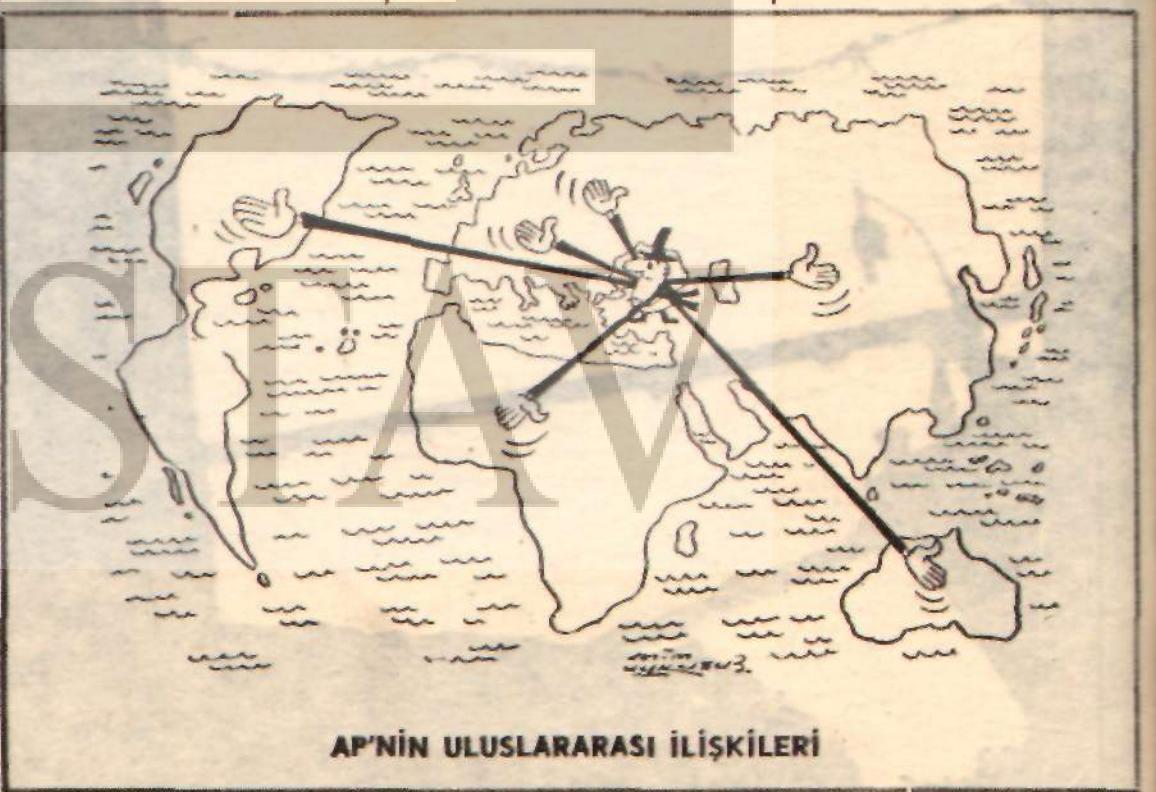
Yargılandılar

■ CIA ajans Amerikan Büyükelçi Komer'in otomobilini yaktıkları iddiasıyla haklarında dava açılan 14 Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencisinin duruşmasına Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiştir. Büyük bir dinleyici topluluğun izlediği duruşmaya, tanık olarak çağrılan Rektör Kemal Kurdaş gelmemiştir. Tanık Prof. Adnan Şaplaçoğlu ise, ifadesinde gençleri suçlamıştır. Duruşmada sonraki öğrenciler, Prof. Şaplaçoğlu'na, «Artık dekanlık yollarının açıldığını ve Amerika'dan burs alabileceğini» söylemiştir. Duruşma, «Arabanın yakılmasının olayının iki devlet arasında busumet yaratıp yaratmayacağı konusunda dışarıda bakanlığının yazısının beklenmesi için başka günde bera kalmıştır.

Lastik ihracı

■ Goodyear Şirketi'nin bu ay içinde Amerika Birleşik Devletleri'ne 40 bin otomobil lastiği ihrac edeceğini açıklamıştır. Ihrac işinin ardından bir takım dolaplar dönmektedir. Türkiye'de yapılan bir otomobil lastiği eger ihrac edilirse, hisse sahibi yabançı kimseler hammaddelerin ithali sırasında ödedikleri istihsal ve gümrük vergilerini geri alabileceklerdir. Goodyear, bu yolla, Amerika'dan hammadesi getirilen otomobil lastiklerini Türk işçisini ücret fiyatı cağıstırıp imal ettikten sonra Amerika'ya ihrac ederek katmerli kâr sağlamaktır, bizim yetkililer ise, elastik ihrac ediyoruz; diye kendilerini aldatmaktadır.

3

nisan

4

nisan

5

nisan

Zam furyası

■ 1969 yılı bütçe açığını kapatılmak için yürürlüğe sokulan yeni vergi artırımımdan sonra hayatın sırasıyla paralıdanması beklenmektedir. Bir milyar liralık ek gelir sağlayacak vergi kanunu değişiklikleri yürürlüğe girdikten sonra Kurumlar Vergisi oranı yüzde 20'den 25'e, ithalatın alınan damga resmi de yüzde 15'iem yüzde 25'e yükseltmiştir. Bu zamlandı sonrada yedek para fiyatları, bütün ithal mallarının ve montaj sanayii mamullerinin fiyatları birdenbire yükselmiştir. Bu zamların zincirleme olarak bütün istihlak maddelerine itikal edeceğini şüphesizdir.

Tiyatro grevi

■ İstanbul şehir tiyatroları için yapılan toplu sözleşme görüşmelerinde İstanbul Belediyesi'nin olumsuz davranışının üzerine Türkiye Tiyatrocular SendikasıTİ-SEN, grev kararları almıştır. TI-SEN'in açıklandığına göre, anlaşmazlığın adliyeye intikal ettirilmesinden sonra 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin seçtiği taraflı kurul kisa zamanda bu uyuşmazlığa bir gözlemlenme bularak kararını taraflara bildirmiştir. Ancak taraflı kurulun hazırladığı ve bütünşehir tiyatroları mensuplarına sosyal haklar kazandıran bu çözüm TI-SEN tarafından kabul edildiği halde belediye tarafından reddedilmiştir. 300'lük aksın tiyatro ıçığı, bu olumsuz tutum karşısında greve gideceklerdir.

Hazine yardımı oyunu

■ Anayasanın partilere yapılmasını öngördüğü malli yardımın, yağıma hasanın böregi gibi sadece burjuva partileri arasında adaletsiz şekilde bölüşülmeli fizerine TİP'in yaptığı davayı karara bağlayarak Siyasi Partiler Kanunu'nun bütün partilere adil şekilde yardım yapılmasını sağlayacak şekilde değiştirilmesini hukme bağlayan karar kapsamında AP ve CHP yeni tertipler başvurmakadırlar. CHP, bundan böyle hazineden yardım alamadığım tieri sürerek halktan para toplamaya çahırken, AP de kanun değiştirilinceye kadar sadece AP, CHP ve MP'ye hazineden avans verilmesi gibi bir oyuna kalkışmıştır. Böylece Siyasi Partiler Kanunu'nun değiştirilmesi seçimden sonra bırakılacak, hazineden avans verecek AP, CHP ve MP'ye malli imkanlar sağlanacak, fakatステki partiler ve özellikle TİP tam seçim sırasında hazine yardımından mahrum bırakılacaktır.

Açık Oturum

■ Mimarlar Odası İstanbul Şubesi, «Eski Kültür Değerlerimizin Toplumsal Kalkınmamız Açısından Önemiz konulu bir açık oturum düzenlemiştir. 9 Nisan günü saat 17.30'da odamı şube lokalinde Turgut Cansever'in yönetiminde yapılacak olan oturumda İdris Küçükömer, Kemal Tahir, Nurettin Sazi Kösemalı, Burhan Felek ve Doğan Kuban konuşacaklardır.

Komer geri çekildi

■ Gelişen Türkiye'de çeşitli olaylara yol açan Amerika'nın CIA uzman büyükelçisi Komer geri çekilmiş, yerine meslekten hariciyeçi olan 50 yaşlarındaki William Handley tayin edilmiştir. Bilindiği gibi, Robert Komer de, başkanın yeni ekibini istediği gibi düzenlemesine imkân vermek üzere görevinden istifa etmiş bulunuyordu. Başkan Nixon, Komer'in Türkiye'de yarattığı tepkiyi dikkatle alarak istifayı kabul etmiştir. Komer'in geri çekilmesinde, gerek Amerika'ya giden CHP'lilerin, gerekse Başbakan Demirel'in yaptığı temasların da etkisi olduğu tahmin edilmektedir.

Hukuk'ta çatışma

■ Devrimci gençlerin, iktidarnın terör tasarılarına karşı yürüttükleri boykot hareketini AP'li ve MHP'li zorbaların kırmaya kalkışması Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde taşlı sopah çatışmala sebebi olmuştur. Boykotu sabote etme teşebbüsü üzerine devrimci gençler Hukuk Fakültesini iki saat süreyle işgal etmigelerdir. Bu sırada saçıtı zorbalar devrimci gençlere taşlı sopah saldırısına bulunmuşlardır. Bu çatışmalar üzerine genel kurul kararıyla Hukuk Fakültesi gergamba sınıne kadar kapatılmıştır. Saldırganlar ayrıca, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesine de saldırarak duvar aşılarını tahrif etmigelerdir. Müdahalelere rağmen devrimci gençlerin eylemi devam etmektedir.

HAFTANIN YORUMU**DOĞAN ÖZGÜDEN****MİHENKTAŞI!****N**

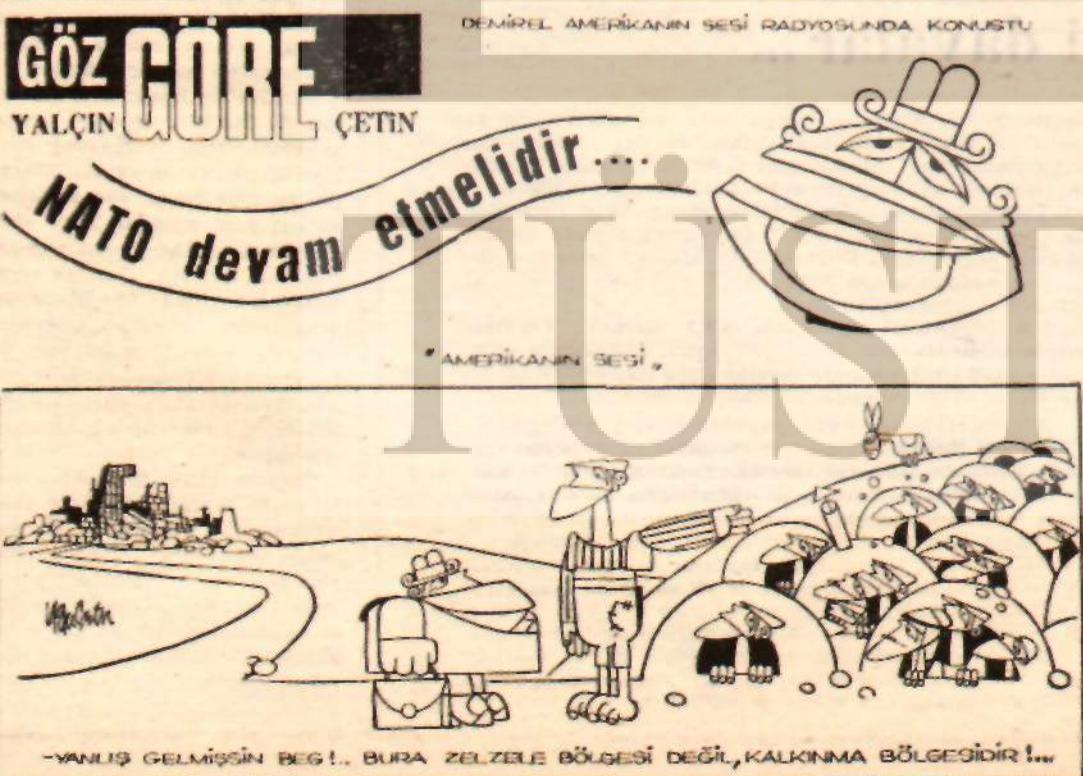
EDEDE bizim o devrimciliği ve anti-emperyalistlikleri kendilerinden menkul politika esnası? Aman anti-emperyalist ve devrimci cepheyi bilmeyelim diye üzerlerine toz kondurulmayan yılannas şöhretler nerede? İşte Türkiye'nin esaret prangası NATO yirminci yılını doldurmuş, yirmibire giriyor. Tam zamanıdır... NATO'dan çekilmek gerektiğini haykirmak için daha ne bekliyorlar? Amerika'nın yapışık kardeşi gibi görünen Kanada bile, NATO emrindeki kuvvetlerini kecesegini, kendi başına carnesine kendisinin bakacağını açıkladı. Bizimkilerde ne bir ses, ne bir nefes! Arada bir yükselen căz ve titrek yasak savma demegleri: «Efendim, NATO Antlaşmasının ulusal haysiyetimizle bağdaşmayacak uygulamalarını islah edelim!» Sonra yine derin bir kış uykusu... Hangi islahat, ne için islahat? İpin ucu başkasının elindeyken islahat yapmak kimin haddine? Böyle uluslararası terör çetelerinde kim kuvvetliyse onun borusu öter. Geri yani iftuguzafatır. Türk Donanması'nın Kıbrıs'a giderken yolunu kesen o NATO'nun Akdeniz'e müsalat ettiği Altıncı Filo değil midir? Eğer o anda oturup Başkan Johnson'a aaklı yukarı mektupları yazacağına donanıma «Tam yolsa deyip Kıbrıs'a sürebiliyor, islahat olmuş bitmiş demektir. Ulusal haysiyeti, bağımsızlığı hiçbir devlet karşısındakine göndür rızasıyla vermez; o bilek güçyle, zorla alır! Mustafa Kemal'in yaptığı gibi...»

M

USTAFA Kemal'in eşi yıl önce yaptığı bugün yapacak güç, egemen sınıflar ve yabancı işbirlikçileri adına iktidar siren yada iktidara aday olan burjuva partilerinde yoktur. Nasıl olsun ki, hepsi, seçimlerde iktidarı ele geçirebilmenin yolunun Amerika'dan geçtiğine inanmaktadır. Bunun için kafile kafile Washington yoluna döşünlüyor. Amerika da bunu bildiği için, CHP'nin ağızından eksik etmediği o meşhur «islahat» kelimesini kalkan yaparak emperyalizmin yeni oyunlarını rahat tezgâhıamaktadır. NATO'da, ikili anlaşmalarla islahat mı? Elcevap: «Görüşelim, tartışalım, neden olmasın?» Altıncı Filo'nun ziyaretlerinden şikayet mi ediliyor? Çaresi hazırır: Ortak Çağrı Gücü... Geçmiş karanlık Amerikan büyütüklüsünün gerçek kimliği-değtre olmuş, solcular protestoya mı bağlamış? Ne tasa; gitsin Komer, gelsin Handley! Amerika memnun, AP memnun, CHP memnun... Türk - Amerikan ilişkileri düzeliyor, NATO uygulaması islah ediliyor! Yine «büyük dost ve mütefik Amerika» efsanesi... Ve yine Türk orduzu Amerikan generallarının emrinde, yine Türkiye nükleer bombardımanlarını bir numaralı hedefi, yine yeraltı ve yeraltı kaynaklarımız, insanlarımız dev tröstlerin pençesinde... NATO, Ortak Pazar, Konsorsiyum, montaj sanayii, ikili anlaşmalar, Amerikanca eğitim, sömürüler kaynaklar, yozaştırılan değerler ve mahvolan bir Türkiye!

T

URKIYE sosyalistleri, gerçek devrimciler, bu oyuna gelmemelidir. Bugün Türkiye'nin temel sorunu, öncelikle bu NATO denen baş belasından kurtulmaktadır. Tarihin gördüğü bu en dehset verici saldırganlığından etkili, ordusuya, dış politikasıyla, ekonomisile tam bağımsız bir fiile olsa. Türkiye'de insanlar artık su soruya verecekleri cevabı göre değerlendirilmelidir: «NATO'ya karşı musun, değil misin?» NATO'ya, söyle yada böyle yandas çikan hiçbir kimseyin, hiçbir örgütün anti-emperyalist ve devrimci cepheye yeri yoktur. NATO'nun yirminci yılını tamamladığı 1969'un nisan ayında anti-emperyalistliğin ve devrimciliğin mihenktaşı budur. Nasıl ki, 1919'larda mihenktaşı Mondoros'tan yana simak yada olmamaktı... Bu mihenktaşa vurulduğu zaman bugüne denk anti-emperyalist ve devrimci cepheye yer alan tek politik güç, devrimci sendikaları ve devrimci gençlik örgütlerinin de desteğiyle Türkiye İşçi Partisi olmuştur. Su halde, girdiğimiz seçim döneminde politik tercihler de bu gerçekten hareket edilerek yapılmalı, içteki teorik yada kişisel gelişmeler ne denli vahim olursa olsun, emperyalizmin dümensiyundaki burjuva partilerine karşı anti-emperyalist tek siyasi partinin çevresinde kentelnererek savasılmalıdır. Hiç degilse ekim ayına kadar bütün sosyalistlerin ve devrimcilerin temel görevi budur.

NATO'nun borazanını
öttiren Demirel,
Amerika'nın eski
büyükelçisi Hart'a
bağışık arzederken...

NATO'da yirminci esaret yılina girerken

DEMİREL'in Başkan Nixon ile, İnönü'nün CIA ajansı büyükelçi Komer'le gayet samimi pozlarda el sıkılarak çekilmiş resimlerinin gazete manşetlerini süslediği bir sırada takvimlerden önemli bir yaprak daha düşmüştür ve Amerikan emperyalizminin uluslararası jandarma kuvveti NATO 20. yılını girmiştir.

Altı ay sonraki seçimler için bütün burjuva partilerinin Amerika'ya giriş görünmek için seferber oldukları bir sırada geçen bu yıldönümü, TIP haric bütün partilerin merkezlerinde ve gazetelerinde mutlu bir olay olarak değerlendirilmektedir. NATO'nun faziletleri üzerine sürtün sütun yazıları yayımlanmıştır.

Süleyman Bey Amerika'da «20 yıl öncesine nazaran dünya aksası ve serası değişmiş olabilir, fakat NATO'nun hedefi değişmemiştir. Hür dünyanın korumasına ihtiyaç duyduğu sürece de ittifakın devamı tabii olacaktır» demiş. Düşünen Bakan Çağlayangil ise «Üyelerin özgürlük ve savunmaları yasada, anlaşma barışa da faydalı hizmetler görmüştür» dierek NATO'yu övmüştür.

NATO'ya bağlılığını çesitli demeçlerle ve bildirilerle ortaya koyan CHP'nin resmi organı Ulus'ta ise Prof. Ahmet Sükrü Eşmer, partinin görüşünü bir kez daha dile getirmiştir: «NATO yüzde yüz savunma ittifakı ve kuvveti de, zayıflığı da bundadır. Rus tehdiklerini karşılamak için kurulmuştur ve bu tehdike arttıkça NATO kuvvetlenir, tehdike azaldıkça veya azalır göründükçe, NATO zayıflar. Bir muhasebesi yapılınca NATO'nun hele ilk beş altı yıl içinde büyük yararları olduğu

süphe götürmez. Ondan sonra Rus tehdiklerin azaldığından NATO da zayıflama yoluna girmisti, fakat Çekoslovakya'nın istilası NATO'ya yeni güç verdi.

«Türkiye için yapılacak, NATO'dan çekilmek değil, tehdikeli olan bağlantılarından kademe kademe silahmak, haysiyet kırıcı olan kapitüler imtiyazlardan kurtulmak ve öteki üyelein dileyeyine erişmekdir. NATO konusunda bütün ebatlarını bu hedeflere yöneltmelidir ve aşamalarla oraya varmamızıza.

Hangi özgürlük, hangi savunma, hangi eşitlik, hangi haysiyet?

NATO Antlaşması, yirmi yıl önce Washington'da 12 devlet tarafından imzalanmış, Türkiye ile Yunanistan 1952'de, Federal Almanya ise 1955'te antlaşmaya katılmışlardır.

24 Ağustos'ta yürürlüğe giren antlaşmanın dibesinde, «... Milletlerin, demokrasi prensipleriyle fert hürriyeti ve hukukun hukumranlığı üzerinde mihesses bulunan hürriyetlerini... ve medeniyetlerini korumaya karar vererek...» denilmektedir.

Ya otuz yıldan beri en aşağılık bir fasist yönetimle halka kan kusturan Portekiz Devleti'nin üyeliği? Ya NATO'nun himayesinde ve desteginde fasist darbe yaparak demokrasının beside demokrasiyi bozgazlayan Yunan cunta yönetimi?

Savunma paktı, ama kimin savunması? NATO Antlaşmasının uygulanması, genellikle, üyeler arasında imzalanan ikili anlaşmalarla yapılmaktadır. Bugün bir takım ortayolek yazarların dahi teslim ettikleri gibi, «Türkiye'de NATO ile Amerika birbirine karışmıştır. NATO - Türkiye - Amerika I-

lkileri, şüphe, güvensizlik, huzursuzluk, hattâ korku yaratacak biçimde müşhemdir. Sovyetlerin dahi ezbere bildikleri bazı gerçekler kalmış bir gizlilik perdesi arkasında halkımızdan gizlenmektedir. Orneğin Türk yurtası, vatandaşında nükleer silahlar var mı, yok mu, katilken farkında değildir. Varsa, bu nükleer silahlar Amerika'ya mı, yoksa NATO'ya mı aittir, gene bilinmez. Resmi ağzılar Türkiye'de taktik nükleer silahların varlığından söz ederler, oysa Türkiye'de düppedüz stratejik Amerikan nükleer silahları vardır.

Hele yabancı işler? Türkiye'de kaç yabancı askeri iş bulunugu, hangilerinin NATO'ya, hangilerinin Amerika'ya alt bulunduğu kimsenin malumu değildir. Türkiye cumhurbaşkanının, başbakanının, bakanlarının, generalerinin bu işlere girmeleri mümkün değildir. Bu konuda acı gerçekler, ANT'in eski üyeleri arasında doğrudan doğruya Amerikan belgelerine dayanılarak açıklanmıştır.

Türkiye'nin NATO içindeki durumunu bir başka özelligi de, silahlı kuvvetlerinin tamamını Amerikalı generalerin emrine vermesi olmalıdır. Ordunun silah ve gereklilikleri, yoksul Türk halkın nafakasından kesilerek, fakat tamamen Amerikan standartlarına göre sağlanmaktadır. NATO stratejisine göre, nükleer silahlar, sadece Amerika'nın çıkarları gerektirdiği anda kullanılacaktır. Tabii böyle bir durumda Türkiye kargı tarafın nükleer misillemesine hedef olacak, Anadolu üzerinde hayat kalmayacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki konvansiyonel silahların da Türkiye'nin ulusal çıkarları için kullanılması mümkün değildir.

İNÖNÜ — NORSTAD
— CHP, NATO'suz edemez! —

Bunun içi de Amerika'dan icazet alınması gerekmektedir. Bu sun yüz kızartıcı belgesi, Kıbrıs çkartması sırasında Başkan Johnson'ın zamanın Başbakanı İsmet İnönü'ye yazdığı mektuptur.

Böylece NATO Türkiye'yi sadece askeri bakımından değil, siyasi ve ekonomik bakımından da Amerikan emperyalizmine bağlı hale getirmiştir. «Bu politikada görüş birliği olmadan savunmada birlik sağlanamaz» felsefesini özellikle bizim gibi zayıf üyelerine adamaklı benimsentirmiş bulunan Amerika, 17 yıldan beri Türkiye'yi dili-

mensuunda sürüklmektedir.

NATO Antlaşmasının imzalanan yüz kızkartıcı belgesi, Kıbrıs çkartması sırasında Başkan Johnson'ın zamanın Başbakanı İsmet İnönü'ye yazdığı mektuptur.

Tabii bu ekonomik taahhütler de tek yanlı söylemeye, NATO şemsiyesi altında Amerikan tröstlerinin Türkiye'de diledikleri gibi at oynatmaları, yeraltı ve yerüstü servetlerini, insan kaynaklarını sonuna kadar sökürmeleri sağlanmaktadır.

Türkiye'nin hukumranlık hakları da NATO çerçevesi içinde ayaklar altına alınmıştır. Türkiye'de görevli Amerikan askerleri en ağır ve en yüz kızartıcı suçları da haliyle Türk yargılannan ötürü çkartılmış mümkün değildir. Dostluk ziyaretleri adı altında limanlarımıza demirleyen Amerikan gemilerinin sarhoş neferleri İstanbul ve İzmir sokaklarında her türlü serşiliği yapmakta, Türk kadınların ifteti ayaklar altına almakta serbesttir.

Çağlangılı, 20. yıldönümü dolayısıyla verdiği demege NATO'nun kat ve donmuş bir kuruluş olmadığını, dünya şartlarına uyacak esnekliğe sahip bulunduğu fleri sürdürmektedir. Bu esnekliklerden biri de, geçen yıl kabul edilen «esnek strateji»dir. AP iktidarının hiç tereddüt etmeden onayladığı bu esnek stratejiye göre, bir savaş halinde

ANT aleyhinde yeni davalar ...

ANT aleyhinde yeni soruşturma ve davalar açılmış, açılmış davalardan da durumalarına devam edilmektedir.

Arkadaşımız Yağar Kemal, ANT'ta yayınlanan «İnönü'nün Çelişkileri» başlıklı yazısından o-sayındaki sorumlulu müdürümüz Yağar Uçar ile birlikte, «Türkiye Cumhuriyeti'ni tahkir ettiğiz» iddiasıyla yargılanmıştır.

Yağar Kemal, savunmasında, kendisinin Türkiye'nin bağımsızlığı için mücadele eden bir yazar olduğunu, yazısını İnönü'nün CHP Karşı II Kongresi'ne gönderdiği mesajda TIP'in bağımsızlık anlayışını yermesi dolayısıyla yazdığını, İnönü gibi birincinin kurtuluş savagında görev almış bir komutanın ikinci kurtuluş savası sırasında TIP'in bağımsızlık anlayışına karşı çıkışını eleştirdiğini belirtmiştir. Yağar Kemal, savcılıkta ifade vermeyi neden reddettiği sorusuna karşılık da, savcılardan tarafsız olmadıklarını, ifade versene de verme de dava açıldığını belirterek cevap vermiştir.

Avukatımız Müşter Kaya Canpolat'ın savunmasından ve mahkemece kurulan bilirkişi raporunda da yazida suç unsuru bulunmadığının belirtilmesinden sonra savcı da beraat istemiş, duruşma karar için başka günle kalmıştır.

Sorumlu Mührümüz Alpay Kabacalı ise, ANT'in 17 Eylül 1968 tarihli 90. sayısında yayınlanan «Darbe İhtimali var mı?» başlıklı yazada devletin emniyet kuvvetlerini tahkir ettiği iddiasıyla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde

yargılanmıştır. Katacah, sorusunda, AP iktidarının ve Amerikan emperyalizminin Türkiye'de bazı kurumları yozlaştmak için çahıtlarını belirtilmekten sonra bilirkişiliği meslek haline getiren Prof. Sahir Erman ile merkezi Türkiye dışında bulunan İslam Birliği Üyesi Prof. Selçuk Özgülk'ten alınan bilirkişi raporunun objektif olamayacağını söylemiştir. Durusuna, 15 Mayıs'a ertelemiştir. Ote yandan geçen hafta ANT aleyhine ardarda üç yeni soruşturma açılmıştır.

108. sayısında yayınlanan «FKF Merkez Yürütme Kuroğlu Bildiris» için Ankara'da açılan soruşturma dolayısıyla «hakka suç işlemeye tahrik» suçu işnâd edilerek Ali pay Katacah da sorguya çekilmiştir.

ANT'in 113. sayısında yayınlanan Dogan Özgüden'in «Gericiliğe Bilelim» yazısı için «emniyet kuvvetlerini tahkir ve halki suç işlemeye tahrik», Yağar Kemal'in «Camiler Kışla Oldu» yazısı için de «hükümetin manevi sahiyetini tahkir» iddiasıyla açılan soruşturmalar da Özgürden, Yağar Kemal ve Kabacalı'nın ifadeleri alınmıştır.

ANT'in 107. sayısındaki «İhtilâlin 10. Yılı» başlıklı Küba Devrimi ile ilgili haberde de «Komünizmi övmes» suçu işlendiği iddiasıyla açılan soruşturma 4. Soru Yargıçlığına intikal ettilerini ve Kabacalı'nın ifadesi alınmıştır.

Ote yandan arkadaşımız Can Yıldırım, 6. Filo'nun geliş sırasında İzmir'de yaptığı bir konuşmadan dolayı Üsküdar Savcılığı'nda soruya çekilmiştir.

CHP ve Amerika

MBK'ci GÜRSEL VE AMERIKALI GENERAL
— NATO'ya ve CENTO'ya bağlıyız! —

ADNAN MENDERES NORSTAD İLE...
— Türkiye'yi NATO'ya sekan adam —

NATO Türkiye'yi atas içinde bırakıp terkedebilecektir. Son olarak kurulan NATO Çağı Kuvveti ise üyeleri Akdeniz'de 5. Fluo korsanlığına ortak etmekten başka bir nalam yaşamamaktadır.

İste Türkiye igin bir esaret kamplı haline gelen bu NATO'nun yirminci yıldönümü bu hafta törenlerle kutlanacaktır.

NATO'nun yirmi yılını doldurup 21'e girmesinin özel bir şenliği vardır. Zira NATO'dan gizlilik isteyen üyelerin, antlaşma hükümlerine göre, haberde bulunma tarihi gelmiştir. Gerçi NATO şurasıdır, fakat 15. maddesine göre «Antlaşma 20 yıldır yürürlükte kaldıkça sonra tarafardan her biri, Amerika Birleşik Devletleri'ne festiğebab ettiği tarihe de bir yıl son-

ra kendisine taalluklu itibarıyla antlaşmaya son verebilir». Bu maddede göre, haber süresinin başlangıcı 24 Ağustos 1969 günüdür ve haber verildiği takdirde, 1970 Ağustosunda üye NATO'dan çekilmeli olacaktır.

Dünya'da Amerikan hegemonyasına karşı savaş açmış bulunan Fransa, resmen olmasa bile, bilen NATO'dan ayrılmıştır. Danimarka ve Kanada da NATO'dan çekilmeyi dilişindiklerini açıklamışlardır.

Ya Türkiye?

AP gibi, CHP gibi partiler iktidarda iddia sahibi oldukları sürece, bütün tuzaklarla ve yüzükartıcı uygulamalarına rağmen, Türkiye'nin NATO'dan ayrılmazı söz konusu değildir. Nasıl olsun ki, yaklaşan seçimlerde iktidar icazeti alabilecek işin her biri Washington yollara düşmeliyidir.

CHP'nin müstakbel lider adaylarının birer birer Washington yoluna düzükteleri ve Amerika'nın bu bürokrat - kapaklı partisine kelimelerin tam anlamıyla çengel attığı ortaya gitmekten sonra davet arası AP yöneticilerine gelmiştir. Eisenhower'in cenaze töreni bahanesiyle Süleyman Bey Washington'da ispatı vücut eylemi ve tuplu 1965 seçimlerinden önce dağıtılan Johnson'la çekilmiş fotoğraf gibi, bu defa da Nixon'a çekilmiş bir fotoğrafı manşetlere yerleştirmiştir. Yeni İstanbul Gazetesi'nin açıkladığına göre, Amerikalı yöneticilerin yaptırdıları plana göre, çok yakında AP Genel Başkanı Yıldızci Talat Asal, eski Senato Başkan Vekili Aydin Senatörlü Fikret Turhanlı, Avrupa Konseyi Üyesi Erol Yılmaz Akçal, İsmail Hakkı Tekinel ve daha başlı Amerika'ya gideceklerdir. 45 gün kadar sürecek olan bu gezilere ayrıca GP'den Coşkun Kirca da çağrılmıştır.

Kadroları böylesine angaje olmuş siyasetçiler NATO'ya

Ali İhsan Göğüs demiş ki, Amerika artık CHP'yi tutacak, bu yıpranmış iktidarı değil. Herkesler de bu sözlere şaşırır. Şaşkınlık içinde kalmışlar da bocalıyorlar. Ortadan solundaki bir CHP'li geleni bunu nasıl söyley, diye. Ben bunda şaşılacak bir şey görmüyorum. CHP'nin yapısını bilenler, CHP listesinde azaçık durmuş olanlar onun böylesine davranışlarına hiç şaşmazlar.

CHP'nin sağı solu, ortası başı, altı üssü yoktur. CHP bin bir yıldır. CHP olum olasılıkla söyle olmamıştır. Dün dünyamıza en koyn, en korkunç zulmüne yapan, hala inim inim inleter, sorgusuz sualsız insanları karşısına dizen, yetiştiirdiği zenginlerle, işbirliği yaptığı toprak ağalarıyla, derebeylerle memleketin ilgisi kurutan CHP, buglin aynı kadro, aynı adamlarla hürriyetçi, ortadan solcusu bir parti kesişebilir. Ve biz de onu bu davranışlarından dolayı avuçlarını patlayarak alkışlayabiliriz.

Orneğin Missurinin Türkiye'ye ilk geldiğini unutabilirim. Hani günlerce sokaklar, kerhaneler temizlettirilmişti. Hani Misuri zırhlısına sırlar, destanlar dütürültülmüşti.. Hani İstanbul şehri, hani bütün Türkiye dört kol bir cengi Amerikalıları karşılamıştı.. Hani.. hani.. Hani.. Hepsi ni unutabilirim de, CHP'ye sömürgeci düşmanı diyebiliriz. Daha din, İsmet Paşa'nın NATO hakkındaki sözlerini de unutabilirim. CHP'nin montaj kolumnu en büyük töküntü basındaki adamlı içi dolu olduğunu da unutabilirim. İçi dolu değil, hatta bu adının C. H. P.'nın kasası olduğunu da bilmeyebiliriz. Bilmeyebiliriz de, Ali İhsan Göğüs bir buçuk ayık Amerika gezisinden dündüğünde Amerika artık CHP'yi tutacak diye sevinç naraları atığına şaşabilirim. Se bizim aydınlar ne iyi niyeti. Vah vah vah.. Vah ki vah! Şu CHP'den iyi niyetle neler bekledier de elerine neler geçti. Haydi canım sen de oradan.. Bu iyi niyet gösteriniz varsa da siz Türkiye'de yaşamayaşular, Halk Partisi'nin teknik marifetlerini bilmeyenlere yutturun.. Türkiye'de her yaşsanın aklı başında insan CHP'nin açık açık oynadığı teknik oyuncuları bilsin. Bunu bilmeyen hic kimse yoktur Türkiye'de. CHP ortadan solu olmasayı eğri bo kapaklı aydınlar gene CHP'yi tutacaklardı. Bu şaşmaz bir kalbede. CHP'nin bütün marifetlerine hile bilades diyenler onlardır. Ortadan solu olan CHP'ye yanamak daha kolay. Kolay olduğunu içen de CHP'yi ortadan soluna, bir fiskeye geçince, bütün kapaklı aydınları bayram ettiler. Artık hem sol, hem geceneliler, hem de burunları kanamadan iktidar eyleyebilirlerdi. Hayatları, ekmeğini temin etme alırdı. Ortadan solu gizli CHP'yi kapaklı aydınlarımıza ortaya çıkıpsızılar; sol adı altında oynamalarına, oynamayabileceklerine yaradı. Az is mi gi Bülent Ecevit'in yaptığı. Kapaklı aydınları ona minnettarıdır. Hem de yatan... Hem de Amerika, hem de dört bir canipten esen rüzgarlar...

CHP ne yaptığını çok iyi bilir. Her zaman memleketiyle rolini kendince oynamıştır. Onu solu ortası, sağı başı, altı üssü yoktur. CHP çok yıldır. CHP rüzaçuna nereden esceğini bileyemem. O, rüzaçın zamanı ve de zamane göre değişir. Onun kadim politikası tamı tamına budur. O, isterse, İşine gelirse komünizmini de Türkiye'ye kendi eleğizıyla getirebilir. Ortadan

karşı gönülart, çekilme ibahesinde bulunmalı dursunlubilir mi?

Nasıl Menderes, Türkiye'yi NATO'ya sokmuşsa, MBK'ci Gürsel, CHP'ci İnönü ve AP'ci Demirel NATO'ya «hayır» diye memisise, bu kadrolar bundan sonra da NATO'ya karşı gikanmazlar.

Gercek ciragiplak ortadadır: Amerika'ya bağımlıktan en büyük zararı gören emekçi

sun solu olduğu gibi, yarı ortamı göbeği olup Amerikanın önune bu göbekle çababılır.

CHP kadrosu İzmir İktisad Kongresinde ne yaptığını çok iyi biliyor.

Missouri Boğaz sularına çağırırken ne yaptığını çok iyi biliyor. İstesiz Mehmet Ali Aybars o günlerde yazılmış yazılarını okuyun.

CHP'nin bir eli yağda bir eli baldır. Bir eli derebeyde, toprak ağasında, bir eli kendi kaburgasundadır. Kaburgasından bir kapitalist bolük çıkarırken ne yaptığını çok iyi biliyor. CHP çok eskiden, kadim zamanlardan bu yana bir gelenek tir. Bihassa Abdülhamit Handan bu yana befliri, aksa sezik bir gelenektir.

Bu gelenek ne olursa olsun hükümet etmek ister. Bunun önleme gerekmek isteyen herkesi de amansızca izler. Yok eder, sırignerde giderir, hapseder.

Daha önce bir yazında da söylemissem, CHP'yu yirmi yıllık demokrasi çabasında her zaman gizli bir iktidar olarak yaşadı.

CHP gizli, ya da açık iktidarı ne olursa olsun sürdürmek istiyor. Sağı solu, ikeleri yoktur. Hani su gericiğin diyorlar ya, 1946 - 1950 arasında bu gericilere kollarını açan CHP idi. Cami - İl Ezheri Millî Eğitim Bakanı Tahsin Bangürel'ini gönderen o idi. Kur'an kursları, İmam Hatip okulları hep onun zamanında oldu.

İşine gelir tek set, tek parti.. İşine gelir, demokrasi ki, amanallah, ondan daha candan demokrasi taraftarı yok.. İşine gelir ortadan soludur.. İşine gelir NATO'dur.. İşine gelir Amerikadır.. İşine gelir en İleri, İşine gelir, yaşasın İbrâkiler.. Bugün Bülent Ecevit, yarın Kemal Satar, öbür gün Şevket Raşit Hatiboglu. Daha öbür gün Rakan Koç olabilir.. Karaca Taskent olabilir.. Bedri Faik de olabilir.. Fâlit Rıfat da yeniden Ulusun başına gelebilir mi dersiniz? O kadarlığı da fazla mı, diyeceksiniz.. Biraz fazla, insafsızık etmeyecek.

Ali İhsan Göğüs genel bir politikacıdır. Oyle bos yere söz söylemez. Amerika bu seçimlerde hizi tutacak diyersa, ben ona güvenirim, doğrudur. Amerikayla anlaşmışlardır. Ali İhsan Göğüs, böyle konuşmasa bile, CHP'nin tutunu badur. Aklı yakın olam da budur zaten.. Amerika elçiliği gitmiş, iktidara geldiğinden bu yana bir beceriksizlik kumukması olursa, her şeyi yüzüne gözne bulmuştur bir AP yeri, dıpları, hem de ortadan solunda, hem de kapaklı aydınlarla başta etikleri, siyasetleri, umut bağları göründükleri, halel bir yanyüz iktidarda olan, yedi yüz yıllık deneyimleri olsa, kurulmasına bulunan bir CHP'yi tercih eder. CHP Türkiye'deki Amerikan menfaatlerini, anlaşmaları, anlaşmaları için çok az şebe var, daha elbitteli, daha güvenli koruyabilir.

Bir seyi daha hatırlatmak isterim: Su Sadı Alkış var ya, İsmet Paşa koalisyon Başkanı olduğu zaman hapse dildi. Onun Adliye Bakanı Abdülhak Kemal Yörük Meclis kurucusundan Sadı Alkış'ın naşhnamesini isted. İsmet Paşa da gazetelerde Sadı Alkış'ın ortağı Kayhan Saglamer için beyanat verdi ki, vah Kayhan, dedi. Yankı oldu ocağı.. Sonra Mahkeme Kayhan'ı bagnat etti. Sadı Alkış mahpusanede ölüm kalmış kabasında, daha..

Ortadan soluda, Washington yolunda, Cürlümlü, pisrik, faydalı aydınlarımıza mübarek ola...

Girmekte olduğumuz seçim döneminde bütün emekçiler, devrimci güçler bu gerpeği göz önünde tutarak hareket etmek, egemen sınıfların temsilcilerine, ortamın solus paravanmasını altına emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarlarını sürdürmek orta oyununu oynayan kapaklı bürokratlarına kanna dan anti-emperyalist ve sosyalist hareketi iktidara yönelik zorundadırlar.

Komandolar TÖS'e de saldırdılar

TELGRAF
ANT DERGİSİ
Çağaloğlu İstanbul

Bu gün saat 11.40'da Milliyetçiler Birliği odasına ve Milliyetçi Hareket Partisi'ne mensup bir grup «Yargına Başbuğ Türkçegi» naraları ve kurtulmalarıyla TOS Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın Kozań Şubesi bastılar. TOS şube başkanını ve görevde bulunan diğer görevlilerin arkadagli dövdüler, lokalin bütün camlarını kırıldılar, gittiler. Olayın bu şekilde gazetelere yayılmasına saygılırmıştır. 4.4.1969

TOS Kozań Şube Başkanı Ömer Bozdogan

Terör kanunlarına karşı gençlik mücadele açtı

... Gerçekten bizlerin okul sorularına çözüm vaad edebilirler. Ve bir oranda da buralara çözüm getirirler. Fakat asıl sorun Amerikanlı İktidarın getirmek istediği baskısı ve terör kanunlarıdır. Asıl sorun, Türkiye eğitiminin sorunudur. Asıl sorun, özel okulları sorunudur. Asıl sorun ülkemiz insanların sorunudur. Tüm bu soruların çözüm yollarını aramakta yüksek okul öğrencilerinin görevidir. Sorulara çözüm yolları bulmanın türlü şekilleri vardır. Boykotta soruların aydınlaştırılması yollarından biridir. Geleceğin gazetecileri olarak bizleri son derece ilgilendiren Anayasa Nizamı Koruma Kanunu ile TRT kanunu tasarılarını protesto etmek amacı ile sizleri boykota çağrııyorum.

Bu konuuma bir özel gazete-

cilik öğrencisi tarafından geçen hafta Ankara'da Manisa Yüksek Tahsil Yurdu binasını işgal eden Bagkent Özel Gazetecilik Yüksek Okulu'nun küçüçük toplantı salonunda yapıldı. Koyu sigara dumanlarının kapladığı salonda bir dalgalanma yarattı. Bunu öğrencilerin tıme yakınının birlikte söyleiği «Bağımsız Türkiye» sloganı izledi ve böylece geçtiğimiz haftanın boykotlar zincirinin ilk halkası meydana geldi.

Avukath Kanunu'nu protesto için boykotta bulunan Siyasal Bilgiler Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu ve Hacettepe Üniversitesi dışında kalan bütün fakülteler de hafta içerisinde peşpeş boykota gittiler. Hatta AP İktidarının başı Süleyman Beyin kardeşi Hacı Ali'nın ticarethanesi Özel

Yükselis Mimarlık ve Mühendislik Yüksek Okulu bile bir iki çatışmacan soura boykota sürüklendi.

Boykota giden fakülte ve yüksekokulların boykot komitelerinin meydana getirdiği «Genel Boykot Konseyi» yaptığı ortak toplantı sonunda verdiği kararları açıklarken, Amerikanlı İktidarın getirmek istediği baskısı ve terör kanunları karşısında direnmeye öncelik tanıdı. Bu sömürü düzeninin kökünden yıkılmasının sağlanması için «Genel Boykot»ta birleşiklerini açıkladılar. Bildirilerinde bunu dile getirdiler:

... Üniversite reformu gerçekleştirinceye, yurt, beslenme, sağlık sorunları kesinlikle çözümleniceye, özel okul ticareti son verilinceye, getirilmek istenen baskı kanunlarından vazgeçilinceye, bu sömürü düzeni yok oluncaya ve Amerika Türkiyeden kovuluncaya kadar direneceğiz.

Türkiye'deki bütün yüksek okul ve üniversitelere birer çağrı gönderen «Genel Boykot Konseyi» üyeleri, TRT önünde bir basın toplantısı yaparak, «TRT'yi susturma kanununun geçmesini» engelleceklerini bildirdiler.

Aynı konuda direnmeleri için diğer şehirlerdeki Yüksek Öğrenim öğrencilerine de «Türkiye Yüksek Öğrenim gençliği olarak Amerikanlı İktidarın baskı kanunlarına başkaldırdık. TRT'nin Amerika'nın sesi olmasına, bağımsızlık, hürriyet ve ekmek diyetlerin hapisaneleri doldurmasına, Üniversite özerkliğinin kaldırılmasına müsaade etmeyeceğiz. Kavga bütün gençliğin, Amerika ile ortak olmayan herkesin kavgasıdır.» diye seslendiler.

Bu arada Fikir Kullipleri Federasyonu tarafından hazırlanan çok sayıda bastırılan İki sayfalık «Bağımsız Türkiye» broşürü de öğrenciler tarafından dağıtılmıştır. İki sayfalık broşürün birinci sayfasında «Amerikan gavurunun ülkemizi sömürürlük rakkamlarla ortaya konmakta ve Amerikan 6. Filosunun son geliş fotoları anlatılmaktadır. İkinci sayfasında ise «Yaşasın İkinci Kurtuluş Savaşımıza» başlıklı yazında Amerika ve İşbirliğinin durumunu ortaya konulmaktadır. Yazı bağımsızlık kavgasının bütün Türkiye halkın kavgası olduğunu belirttikten sonra «Ya İstiklal ya ölüm» sloganıyla son bulmaktadır.

Ankara'da boykotlar birbirini kovalarken İstanbul'da da Demirel İktidarının hazırladığı terör kanunlarına karşı bildiriler yayılmıştır ve özellikle Hukuk Fakültesi öğretim üyeleriin hareket geçmesi yönünde çalışmaları yapılmaktadır.

Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulu tarafından son Üniversite olayları bahanesiyle yapılan disiplin-yönetmeliginin 9. maddesine

DEMIREL'LERİN ÖZEL OKULUNDA BOYKOT

— Gençliğin beynini yokayamadılar —

karga gösterileri düzenlenmektedir. Bilindiği gibi Üniversite Yönetim Kurulu bir ay kadar önce çıkan ve 14 yaşında bir çocuğun yaralanmasıyla son bulan çatışmalardan kısa bir süre sonra Üniversiteye gece yarısı polis sokarak arama yaptırmıştır. Üniversite özerkliğini ortadan kaldırırmak isteyen işbirlikçi çevrelerin ekmeğine yağ süren davranışın hemen sonra da aynı yöneticiler disiplin yönetmenliğinin dokuzuncu maddesini değiştirmek Üniversitede bir terör havası estirmek istemişlerdir. Bu hareketler meclise çok kısa bir süre içerisinde üniversiteler kanununda değişiklikler yapılması yoluyla AP çevrelerince özerkliği yok edici kanun tasarıları getirmek fırsatını doğrulmuştur.

9. maddenin öğrencilerin üniversitede içerisinde bildiri dağıtmamasını; toplantılar yaparak tartışmasını, engeller bir hal alması ve bu arada Rektör Egeli'nin 15. alarak alelacele ortadan kaybolması üzerine, devrimci öğrenciler pergembey gitti. İktisat Fakültesi 2 numaralı anfisinde bir toplantı düzenlemiştir. Düzenlenen bu toplantıya sosyal demokrasi dernekleride katılmış ve bir bildiri yayınılarak «Geçen yıl başlayan ve halka dönük eğitim amacına yönelik hak istek ve önerilerimiz Üniversitenin yetkili kurul ve kurumlarla uyutulurken İktidarın son günlerde harekete geçip hazırladığı anti demokratik ve Anayasaya karşı tasarılar karşısında susmakla siyasi İktidarın bu tedbirlerine filen yesil ışık tutmaktadır» demislerdir.

Fikir Kullipleri Federasyonu İstanbul Sekreteri Sıtkı Coşkun, İktisat Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Mehmet Keskin, Hukuk Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Ertuğrul Güney ve Sosyal Demokrat Dernekleri adına Suat Aptik birer konuuma yaparak disiplin yönetmenliğini 9. maddesini rektörlüğün tutumunu ve İktidarın getirmek istediği terör kanunlarını yemislerdir.

Toplantı sonunda ellerinde «Demokratik Üniversitesi», «Senato İktidar el ele», «Başkent Washington değil Ankara», «İşe, ekmeğe dönük eğitim pankartları olan öğrenciler rektörlük binasına kadar bir yürüyüş yapmışlardır. Rektör vekili Lütfi Birant'ın bir süre Fen Fakültesinden gelmesini bekleyen öğrenciler kendisine bir muhtıra vererek disiplin yönetmenliğinin 9. maddesinin ilk toplantıda değişmesi gerektiğini, aksi halde değiştirmek için mücadeleye kararlı olduklarını bildirmiştir.

Ayrıca muhtıra içinde terör kanunları karşısında Senatonun tavrimi almastı da istenmiştir.

Cuma günü rektörlük binası önünde yeni bir toplantı yapan öğrenci temsilcileri 9. Madde nin yer aldığı disiplin yönetmenliğini yakmışlardır. Toplantıları sırasında bina önüne astıkları panoda ise Amerika'nın terör tasarılarını işbirlikçi politikacı, tiçcar, Üniversite öğretim üyelerine yaptığı sembolize edilmiştir. Ayrıca tasarıının bir an önce görüşüllü de değiştirilmesi istekleri öğrenciler tarafından tekrarlanmıştır.

BOYKOTÇU GENÇLER

— Teröre hayır! —

yöneticiler aksini söylüyor denilmektedir.

Yapılan toplantıda ise FKF İstanbul Sekreteri Sıtkı Coşkun, İktisat Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Mehmet Keskin, Hukuk Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Ertuğrul Güney ve Sosyal Demokrat Dernekleri adına Suat Aptik birer konuuma yaparak disiplin yönetmenliğini 9. maddesini rektörlüğün tutumunu ve İktidarın getirmek istediği terör kanunlarını yemislerdir.

Toplantı sonunda ellerinde «Demokratik Üniversitesi», «Senato İktidar el ele», «Başkent Washington değil Ankara», «İşe, ekmeğe dönük eğitim pankartları olan öğrenciler rektörlük binasına kadar bir yürüyüş yapmışlardır. Rektör vekili Lütfi Birant'ın bir süre Fen Fakültesinden gelmesini bekleyen öğrenciler kendisine bir muhtıra vererek disiplin yönetmenliğinin 9. maddesinin ilk toplantıda değişmesi gerektiğini, aksi halde değiştirmek için mücadeleye kararlı olduklarını bildirmiştir.

Ayrıca muhtıra içinde terör kanunları karşısında Senatonun tavrimi almastı da istenmiştir.

Hampti Süleyman

Açayıp şey doğrusu; rejimi sıkılayıp sertleştirildikçe, Süleyman Bey zayıflayacağına, büsbütün şismanıyor. Dert yiyor, derlara, bu işte... Yuvarlanması yakınılaşıkça, yuvarılaşıyor. Yumurtaya can veren Allahum, yumurta kapıya dayandıkça, Süleyman Beyi de yumurtalastırıyor. Humpty Dumpty'ye döndü hazır. Şu resme bakın!

Nasıl benziyorlar, değil mi, birbirlerine! Humpty Dumpty'nin kim olduğunu bileydim mi? Canım, Lewis Carroll adlı İngiliz yazarının Alice Harikalar Diyarında diye bir kitabı var ya, işte ordaki Humpty Dumpty... Hik demiş burundan düşmüş Süleyman Beyin. Dazlak başı, kaşı - gözü, oturup düşmesi (kalkması değil), konuşması tipatıp, aynı. Yerimiz bol olsaydı, bütün parçayı çevirirdim Türkçeye... Caresiz, bir kaç satırı yetineceğiz. Lewis Carroll söyle takdim ediyor Humpty Dumpty'yidi:

Humpty Dumpty, bir Türk gibi bağdaş kurmuş, yüksek bir duvarın üstünde oturuyordu — öyle dardi ki duvar, Alice, nasıl oluyor da aşağı yuvarlanmıyor diye şaşı kaldı... gözlerini öbür yana dikmiş, duruyordu öyle; hiç timmedi Alice'in gelişine...

«Amma da yumurtaya benzıyor!» dedi Alice yüksek sesle, bir yandan da ha düştü, ha düşeceğdi diye korkusundan, düşerse yakalamak için iki elini iki yana açtı.

Humpty Dumpty, gözlerine gine öbür yana dikili, uzun bir sessizlikten sonra, «Yumurtaya benzetilmek çok asap bozucu bir şey — çok!» dedi.

Alice, Humpty Dumpty'den yüz bulamayınca, şu dörtlüyü okur:

Humpty Dumpty bir duvarın üstüne çökmüştü,
Humpty Dumpty derken, paat diye yere düştü.
Kıralın yolladığı tüm atlar ve ordular
Humpty Dumpty'yi yerine oturtamadılar tekrar.

Ama Humpty Dumpty durumundan emin. Diyor ki:

«Eskaza, yere düştüm, diyelim — düşmem ya — söz geliş, düştüm, diyelim... Kıral bana vadetti, hem de ken-di ağızla, dedi ki:

Alice sözlünü kesiyor Humpty Dumpty'nin, «Tüm atları, ordularını yollarını mı, dedi?» diye soruyor.

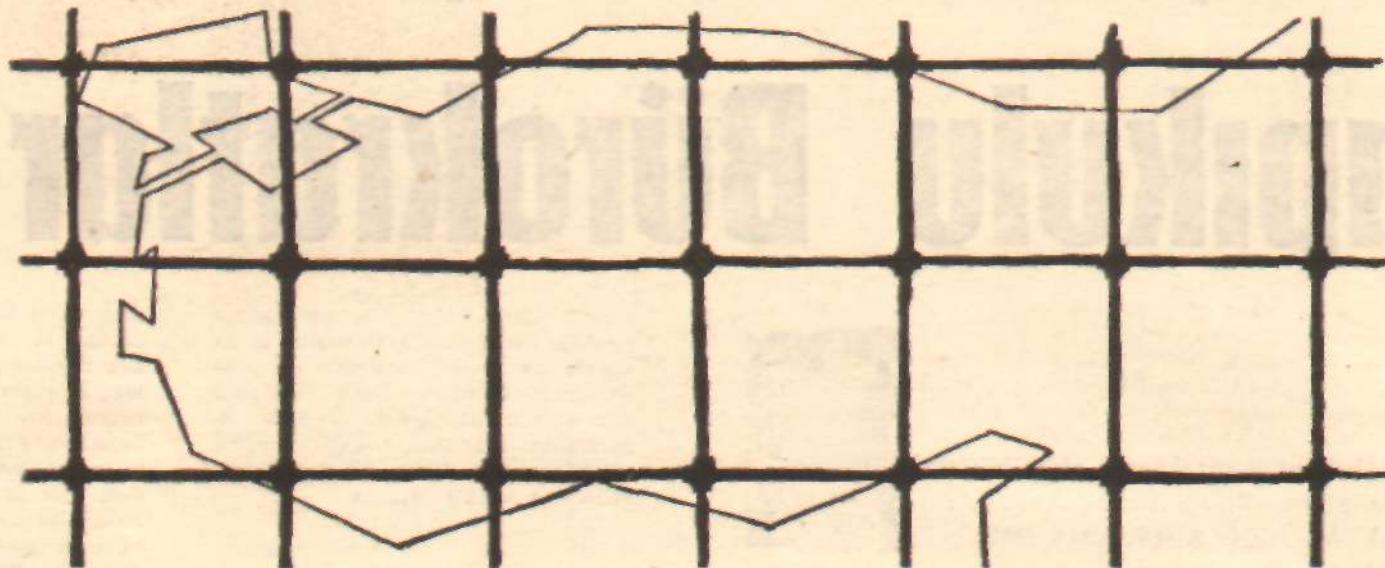
Bunun üzerine Humpty Dumpty gazaba gelişiyor, «Anlaşıldı, anlaşıldı!» diye haykırıyor, «Demek sen kapi ardından, ağaç ardından, camdan, bacadan konuşulanları dinliyorsun!»

Alice de kendini savunuyor, «Hiçbir yerden dinlemedim, kitapta okudum, diyor.

Görüyorsunuz a Humpty Dumpty ile Süleyman Beyin ahyazalarında eş Süleyman Beyin yakında düşeceğini de kitap, tarih deren kitapta yazılı:

Süleyman Bey bir duvarın üstüne çökmüştü,
Süleyman Bey derken, paat diye yere düştü.
Nixon'un yolladığı tüm atlar ve ordular
Süleyman Beyi yerine oturtamadılar tekrar.

Can YÜCEL

NİÇİN SOSYALİZM?

Albert EINSTEIN

TİP'lı fizik doçenti Burhan Cahit Ünal'ın İtalya'da İtalyan İşçi Birliği Sosyalist Partisi Kongresine katılması «Türkiye sosyalistlerinin Moskova'dan emir aldıkları» şeklinde değerlendirilecek olan ve iftira yağdırın ve bir fizik doçentinin sosyalist harekette ne işi olduğunu sormak garabetine düşen sömürücü sınıfların uşaklarına ve İçişleri Bakanı Faruk Sükan'a, dünyamın en büyük fizik bilgini müteveffa Albert Einstein'in bir yazısını ithaf ediyoruz. Einstein'in bu yazısı, Monthly Review Dergisi'nin Mayıs 1949 sayısında yayınlanmıştır. Yazıyı Can Yücel türkçelesmiştir.

EKONOMİK ve sosyal davalarda uzmanlığı olmayan bir bir insanın sosyalizm konusundaki görüşlerini dile getirmesini sahî verilse, yeri midir? Bence öyle, hem de bir alay nedeni

Bir kez, bilimsel bilgi açısından ilk bakışta astronomiyle iktisat arasında temelli yöntembilim (metodoloji) ayırmalar yoktur. Her iki alanda da bilgiler, sınırlanmış bir takım olgular için genel geçerliği olan yasaları bulmaya, böylece bu olgular arasındaki ilişkilemeye elden geldiğinden açık seçik kılma-ya uğraşmaktadır.

Bireyin topluma bağlılığı, arilar ve karıncalar arasında da olduğu gibi, silinip atlamayacak bir doğa gerçegidir. İnsanlığı hem yalnız bir varlık, hem de sosyal bir varlık. Kişiğin geniş ölçüde biçimlendiren etken, kişinin gelişmesi sırasında içinde bulunduğu çevredir, içinde bulunduğu toplumun yapısıdır, o toplumun gelenegidir, o toplumun belirli davranışları çeşitlerini değerlendirdir tarzıdır. Birey kendi başına düşünebilir, duyarlıdır, çaba harcar, çalışabilir, ama bedensel, aydinsal ve duygusal varlığı bakımından topluma o kerte bağlıdır ki, onu toplumun çerçevesi dışında düşülnmek olanaksızdır.

Çağımızda birey topluma bağlılığını bütünlük kavramış halde.

BÜGÜNKÜ hâliyle kapitalist toplumu sarmalayan ekonomik anarşî, bence, bütin kötüüklerin kaynağı. Bakıyorum, koskocaman bir üretici topluluğu var, ama bu topluluğun üyeleri birbirlerinin elinden ortak emeklerinin ürünlünü, belki her zaman zorla değil, hukuk kurallarına uyarak, usulüne uydurarak kapmak için çekiyor, didişiyor. Bu arada şuna da minn koyalım ki, üretim araçları, yani tüketim ve aynı zamanda üretici malları üretmek için gerekli tüm üretim gücül bireylerin özel mülkiyetinde olabiliyor, hukukça bir engel yok buna, çoğu da böyle oluyor.

Bundan sonraki tartışmada, sîrf işi yalınlaştırmak için, üretim araçlarının mülkiyetinde payı olmayanların tümüne İşçi diyeceğim, aslında bu terim daha başka bir anlamda kullanılıyor tabii. Üretim araçlarının sahibi, işçinin emek gücünü satın alma durumunda. İşçi de, üretim araçlarını kullanarak, kapitalistin mülkiyetine geçecek olan yeni bir takım mallar üretiyor. Bu sürecin canahı-

noktası, ikisi de gerçek değer üzerinden hesaplanmak üzere, işçinin ürettiği mallar buna karşılık aldığı ücret arasındaki ilişki. İş sözleşmesi serbest olduğu sürece işçinin aldığı ücreti belirleyen şey, ürettiği malın gerçek değeri değil, işçinin asgari ihtiyaçları, bir de: Kapitalistin eldeki işler için rekabet eden işçi sayısına oranla emek gücünde duyduğu ihtiyaç. Suna da hemen parmak basalm ki, kuram planında bile, işçinin ücreti ürettiği malın değeriyle belirlenmiyor.

Ö

ZEL sermaye, kısmen kapitalistler arasındaki rekabet, kısmen de teknolojik gelişme yüzünden belirli ellerde toplanıyor ve iş - bölümünden artması da daha büyük üretim birimlerinin, küçüklerin aleyhine olarak, kurulmasını hızlandırmaktır. Bu gelişmelerin sonucunda, muazzam gücünü demokratik temeller üzerinde örgütlenmiş olan siyasal bünülerin bile gereğince denetleyemeyeceği bir özel sermaye oligarşisi ortaya çıkmak. Denetlenmemiyor, çünkü yaşama organlarının üyelerini seçimlerde millet meclislerinin birbirinden kopup ayrı düşmesinde yarar gören özel kapitalistlerin finanse ettiği yada başka yollardan etkilediği siyasal partiler seçiyor. Dolayısıyla halkın temsilcileri nüfusun yoksul kesimlerinin çıkarlarını yeterince korumaz oluyorlar. Ustalık, bu koşullar altında, özel kapitalistler, (basın, radyo, eğitim gibi) başlıca haberleşme kaynaklarını, doğrudan, yada dolaylı olarak, kolayca denetleyebiliyorlar. Bu durum karşısında yurttaşın nesnel sonuçlara varması, siyasal haklarını akılcı kullanması son derece güçleşiyor ve çoğu hallerde olanaksızlaşıyor.

D

EMEK ki özel sermayeye dayanan bir ekonomide şu iki ana ilke geçerli: Bir, üretim araçları (sermaye) özel ellerde ve bu eller sermayeyi diledikleri gibi kullanıyorlar. İki, iş sözleşmesi serbest. Tabii, bu anlamda silmece ve tependen tırnağa kapitalist toplum yok. Özellikle belirtelim ki, işçiler uzun ve çetin savasmalar sonunda, bazı bölüm işçiler için söyle böyle elverişli serbest iş sözleşmesi koşulları sağladılar. Ama bütünüyle alındıktı, bugünkü ekonominin silmece kapitalizmden pek ayırmı yok.

Üretim kâr için yapılmıyor, kullanım için değil. Çalışma yetkin ve istekli olanların tümüne iş sağlayacak bir güvence yok, bir işsizler ordusu bek-

lemekte hemen herdaim. İşçi işini yitirme korkusu içinde hep. İşsiz ve düşük ücretli işçiler kâr bir pazar sağlamadıkları için, tüketim malları üretimi kısıtlıyor, bu yüzden de büyük sıkıntı çekiliyor. Teknolojik ilerlemeler, herkeslerin iş yükünü azaltacak yerde, çoğu zaman işsizliğin artmasına yol açıyor. Kapitalistler arasındaki rekabetin yanı sıra, kâr tutkusunu sermayenin birikim ve kullanımında istikrarlılığı, dolayısıyla ağır tızkızkılla, bunahlımla sebeb oluyor. Sıırsız rekabet yüzünden emek ziyan - zebîl ediliyor, bireylerde, sosyal bilinc, başta anlatıldığımız üzere, sakatlanıyor.

B

İREYLERİN böylece sakatlanması, bence, kapitalizmin en büyük günahı. Bütün eğitim sistemimiz bunun acısını çekmekte. Öğrenciye abartılmış bir rekabetçilik ruhu aylanıyor, meslek hayatımda malcanlılığına dayanan başarının tek ölçü olduğu kafasına sokuluyor.

Suna aklım erdi ki, bu püsküllü belâları ortadan kaldırmanın tek bir yolu var; o da, sosyalist bir ekonomi düzeni ve onun yanısıra sosyal ereklerde yoğun bir bir eğitim sistemi kurmak. Böyle bir ekonomi döneminde, üretim araçlarına toplumun kendisi sahip olacak ve bu araçlar planlı bir biçimde kullanılacaktır. Üretimi toplumun ihtiyaçlarına göre ayarlayacak olan planlı bir ekonomi, yapılacak iş çalışımıza yetenekli olanların tümü arasında ülestrek, ve erkek, kadın, çocuk, herkesin insanca yaşamaması güvence altına alacaktır. Eğitim bireylerin doğuştan yeteneklerini geliştirecek ve şimdiki toplumda olduğu gibi başarıyı ve kudret - kuvvetle göklere çıkaracak yerde, kişide insan kardeşlerine karşı sorumluluk duygusunu geliştirmeye çalışacaktır.

G

İNE de, umutmiyam ki, planlı ekonomi kurmakla bitmeliydi iş. Planlı ekonomi kuralım derken, bireyi hepten köleleştirme yarısına düşmemek gereklidir. Sosyalizmin başarılması son derece çapraz bir sosyal - siyasal sorunların çözümüne bağlı. Sözcüklü Ekonomik ve siyasal İktidardan alabileceğine merkezleştirilmesi karşısında, bürokrasının dedik - dedik, dündüğüm - dündük hale gelmesini nasıl önyekeceğiz? Bireyin haklarını nasıl koruyacağız, yani bürokrasının gücünü dengelleyecek olan demokratik bir karşı - ağırlığı nasıl sağlayacağız, nasıl denkleştireceğiz?

Kapıkulu Bürokratlar mı

«Avcıoğlu'nun, marksçı olmadığı açık, fakat ne olduğu belirtilmemiş, karanlık MİLLİCİ KALKINMA MODELİ önerisi Üzerine bir eleştiri denemesi.»

AVCIOĞLU

SON bir kaç aydır kontrollü basınımızca kamuoyuna ısrarla tanıtılan Doğan Avcıoğlu'nun «TÜRKİYE'NİN DÜZENİ» adlı kitabı, bazı çevrelerce nedense negatif nitelikli bir politik olay haline getirilmek istenilen toplumsal kalkınmamızın teorik sorunlarını yeniden söz konusu yapacağı benzediği için, bize de gerçekten üzerinde durulması gereken bir önemdedir.

Sunu da hemen söylemeliyiz ki, kitap, bizlere bu negatif nitelikli politik olayın analizi ve kalkınmamızın teorik sorunlarının tartışılmastırımların getirmesinin yanında, asıl, saygıdeğer basınımız ve yazarlarla da defalarca belirtildiği gibi, toplumsal sorunları gerçek yüzleriyle tanımları ve çözüm tartış-

malarını yeterince değerlendirebilmeleri için gerekli alt bilgileri sağlayıcı niteligidende dolaylı özellikle bazı öğretmenlerin, memurların, subayların, politikacıların, emekçilerin, yanı Tanzimat batılaşımının yetistirdiği burjuva aydın ve yarı aydınlarının mutlaka okumaları gereken bir eserdir.

Fakat ne var ki, Avcıoğlu'nun bu eseri, bütün bu değerli yanlarına rağmen bir bilimsel araştırma değildir. Yani yazar, bu eserinde, belirli bilimsel araştırma yöntemlerinden birini kullanarak Türk Toplumu (ya da Anadolu Toplumu) üzerine bir incelemeye girişmekten ziyade XVI. yüzyıldan bu yanaki bazı toplumsal fenomenleri, o fenomenleri yaratılan sosyal olgu ve olaylar bütünlüğünü de irdelemeden ve sadece anıtlardan yararlanan-

rak, bir kronolojik tarih taraması biçiminde derlemekle yetinmiştir. Dolayısıyla da, yaptığı sentezler ve model önerisi, zorunlu olarak boşlukta kalmaktadır. Bilimsel bir kimlik kazanamamaktadır. Biz, Avcıoğlu'nun bu çabası biçimine (iste bu nedenlerle) MONTAJ BİLİM diyoruz.

Montaj Bilim Nedir?

«Niçin az gelmiş bir ülkeyiz?» ve «Çağdaş uygarlık düzeyine nasıl kavuşuruz?» sorularını cevaplamaya çalıştığı ve giderek yeni bir toplumsal kalkınma modeli önerisinde bulunduğu bu eserinde yazar, soruna bilimsel bir sistematikle yaklaşarak, önce kavram analizlerine girip yerine, bir takım varsayımları, birer aksiyon kabul ederek önerisini doğrulamaya çalışmayı tercih etmiştir.

Varsayımların önce kabul edilmesi ve sonra teste tabi tutulması yönteminin de bir bilimsel araştırma biçimini olduğunu yadsımıyoruz. Ama, kabul edilmiş varsayımların, daha arastırmanın başlangıcında, pozitif ve negatif durumlara göre test edilmesi ve doğruluğunun isbatlanması da, çalışmanın bilimselliliği regidir.

Örneğin Avcıoğlu, tek çözüm olarak gösterdiği «kalkınma modeli» önerisini doğrulamak için, Anadolu Toplumunun XVI. yüzyıla kadar gelişmiş ve dengeli bir toplum olduğu varsayımlını, toplumsal gelişmişlik kavramı açısından herhangi bir teste tabi tutmadan, bir aksiyon olarak benimsiştir. Yani, önce örneğin sanayideki nice büyümeye olayını, toplumsal gelişmişliğin temel kriteri olarak kabul etmiş ve bir pegin hükmüle «XV. ve XVI. yüzyıl Türkiye'sinde gelişmiş bir sanayi faaliyetinin varlığı muhakkaktır.» yargısına varmuştur. Fakat burada o sanayi faaliyetinin ne nitel yapısı üzerine ve ne de toplumsal entegrasyon içerisindeki yeri üzerine bir inceleme girişmiştir. Bu gerçekçi yazarın kendisi de belirtmektedir. «Bu sanayinin sırları ve fonca sistemünün iç ve dış baskılarla zorlanarak çözülmeye belirtileri göstermesi hakkında fazla bir şey söyleyebilecek durumda değiliz. Onun için, söylenenleri, doğruluk derecesi hakkında bir iddiada bulunmadan, kaydetmekle yetiniyoruz.» (s. 22) diyerek, varsayımlarının doğruladığını iddia ettiği yargılardan biri de türk gışbeli kaynaklardan türkildiğini kendisi de kabul etmiştir.

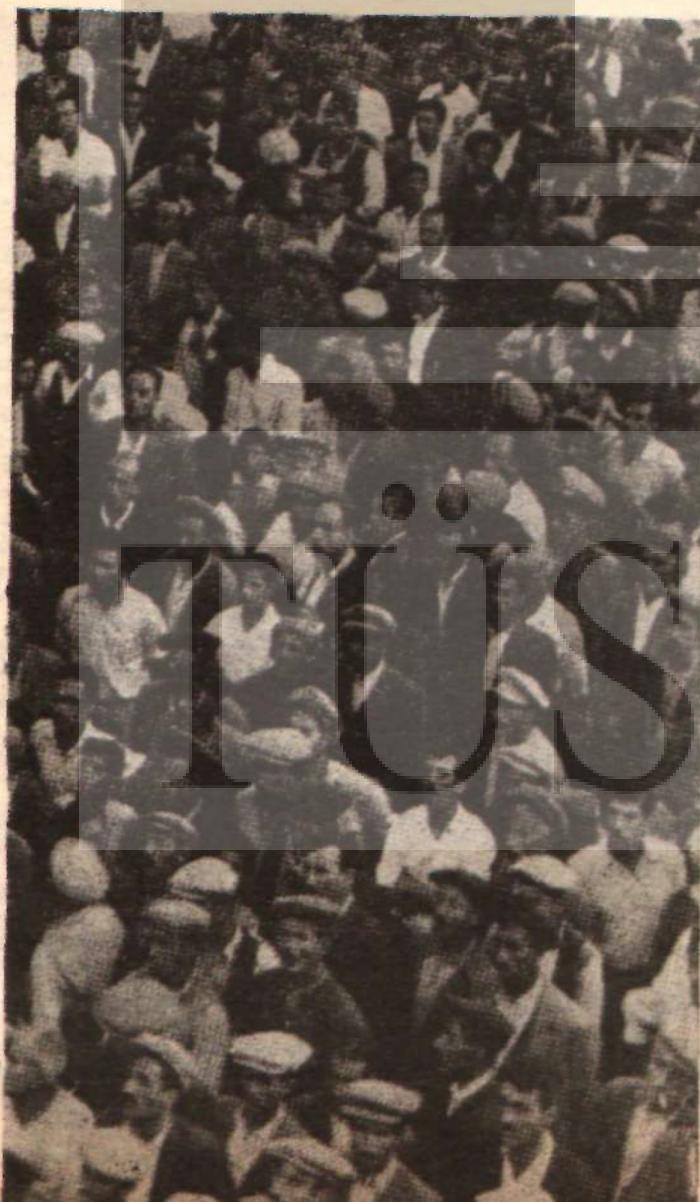
ATÜT'e reddiye

Gene, XVI. yüzyıla kadarki dönem için «Türk Toplumu, zamanına göre en ieri bir gelişme düzeyinde bulunmaktaydı. Batı toplumlardan daha önce, sınai kapitalizm yoluna girmesi imkansız değildi.» diyerek aksiyon gerekliliğinde bir varsayımda ortaya attığını kabul etmiş ve tama-

men karşı bir görüşü savunan, yanı üretim ve yönetim ilişkileri açısından Batılı toplumlardan ayrı bir toplumsal yapıya sahip Anadolu toplumunun söz konusu dönemde sınai kapitalizme geçemeyeceğini isbatlamağa çalışan ATÜT'ülerin görüşlerini, öyle üzerinde fazla durmadan reddedebilmisti. Çünkü yazar görür «Üretim tarzı düzeyinde, Osmanlı düzeninin Batılı'dakinden pek farklı olduğu söylemenemez. (...) Yani sömürge dayanan sınıflı bir düzen söz konusudur. Ürünün bir kısmına el koyan bu arazi sahibinin Avrupa'da senyör, Türkiye'de devlet ve devletin temsilcileri olması, üretim tarzının karakterini değiştirmez.» Görildüğü gibi yazar, topragın mülkiyetine sahip olgla, artı değerin devlet ve Osmanlı'da Kapıkulu denilen zmire tarafından yağma edilmesi arasında büyük bir fark görmemektedir. Oysa, birisi bir «düzen» sorunudur, diğeri ise bir «organizasyon» bozukluğuudur. Bir organizasyon bozukluğu, ise, o düzenin bir kapitalist düzen, ya da bir prekapitalist düzen olduğunu isbatlamaya yetmez.

Gene yazar görür, «Asya üretim tarzında yalnızca köy topluluğu vardır, birsey ancak bu topluluğun mensubu olarak mevcuttur. Oysa, Osmanlı Türk devleti, Doğu ile Batı arasındaki tarihi ticaret yolunun (pek yolu) geçtiği topraklar üzerinde kurulmuştur. (...) Bu coğrafi durum ve geniş ticari yaratımlar Anadolu'yu bir nakliyeci ve tüccar memleket haline getirmiştir. Bu tıaret yolu üzerinde olus da, bazı noktalarda Kervansarayların kurulmasına yol açmış ve oradarda toplu yaşama biçimleri yaratmıştır. Yani, «Milletler arası ticaret yolları üzerinde gelişen Osmanlı Devleti, daha başından itibaren büyük şehirlere (Dikkat edilsin, BÜYÜK ŞEHİRLERE) dayanmıştır.» Öylese, bu toplu yaşama biçimini, klasik köy yaşamını da aynı süreçte bozmuş olmak durumundadır. Yani, Anadolu Türk toplumu, yazar görür ATÜT olamaz.

Görildüğü gibi yazar, ne şehirleşme olayım bir sosyal olayı olarak ele alıp, toplumsal bütünlük içerisinde değerlendirirken ve ne de şehir ve büyük şehir kavramlarının analizlerine girigmektedir. Kıtalar arası ticaret kervanlarının konakladığı noktalarda tegekülü eden ve kervan nakliyatının doğrudan hancılık, komisyonalık, saracılık, misafilik gibi işzmetlerin görülen bu merkezler, gerçekten birer şehir midirler? Söz konusu o toplumun, bütünlüğü içerisinde şehirsel fonksiyonlara ihtiyaç var mıdır? Bu, şehir denilen toplu yaşama merkezlerini böyle bir gereklilikin şart kostuğu anladıkça fonksiyonlara sahip midirler? Yazar, bu soruların cevaplarını aramamaktadır. Ayrıca gene sormak gerekmektedir; söz konusu bu toplu yaşama merkezlerinin teşekkülünde, henüz denebilecek kadar kısa bir süre önce Anadolu'ya gelen Türk toplumunun bu topraklar üzerinde yaşayan, gre-

Kapıkulu ideolojisini hice saydığını emekçi kitleler

Kapaklı bürokratların son temsilcileri, İsmet Paşa ve Nihat Erin iktidar günlerinde...

faaliyetlerine hakim ve antisarakterde olduğu sabit diğer toplumlar arasında sosyal ve etnik farklılığın etkileri neler olmuştu? Gene, gerek Selçuklular Devletinin gerekse Osmanlı Devletinin filibatçı bir karakterde oluğu dolayısıyla çok miktarda asker beslemek zorunluğu, bu toplu yaşama biçiminde doğmasında ne rol oynamıştır, bu etkenlerin yarattığı toplu yaşama biçimlerine, şehir ismi verilebilir mi? Sunu da belirtelim ki, söz konusu dönemlerde Anadolu'nun büyük bir karışıklık içinde bulunduğu bir vakia olup, toplu yaşama biçimini, çapucu ve eğiya baskınlarına özellikle Mogol saldırılara karşı savunma kolaylığı yüzünden doğmamıştır de unutulmamalıdır.

Sınıflar meselesi

Nitekim yazarın birer (modern anlamda) şehir olarak benimsediği ve varsayımlarını doğruladığını kabul ettiği bu toplu yaşama merkezinin, birer İskambil kule gibi, ik darbede yıkıldıları, gene yazar tarafından açıklanmaktadır. Devlet organizasyonunun bozulmağı yüz tuttuğu XVI. yüzyıl sonlarında «Çeşitli İsyancılar» ile bu toplu yaşama merkezlerinin nasıl dağıldığı, köyleme Ucra kögelere çekilierek, küçük unsurlar halinde nasıl içine kapandığı anlatılmaktadır. Oysa bugün bilinmektedir ki, şehirsel fonksiyonlar bütünlüğünden, «köylinin devlet organizasyonunu protestosu» şeklinde yorumlanan bu denli sudsan bir etkiyle yıkılması söyle dursun, aksine, bu fonksiyonlar bütünlüğü, devlet organizasyonuya özegeleşmek yeteneklerini de bilyesinde tagıtmaktadır. Yani, sadece bu yıkıhs bile, söz konusu toplu yaşama merkezlerinin, birer şehir niteligidde olmayıp, suni birer kader birliği olduğunu isbatlamaktadır.

Görildüğü gibi yazar, çağımızda bilimsel araştırmaların temel özelliğini, analizel dülükse sistematığının gereklerine uyarak, bir kavram açıklamasına girilmemiştir.

Bu bölümde geçenin bir noktaya daha değinmek isteriz. Yazar XVI. yüzyıla kadarki Osmanlı toplumunun büyükşehirlere dayandığını, ticaretin çok gelişğini, turının da pazar ekonomisine uygun bir biçimde dönüştüğünü kabul ettiği halde, kapitalist gelişmeyi gerçekleştirecek bir burjuva sınıfının olmadığından bahsediyor. «Türkiye'de, böyle güclü bir sınıf yoktu. Yaslandabilecek güçlü bir burjuva sınıfı bulunmadığı için, ticaret ve sanayi erhabum güçlendirme işi, devlete düşmüştür.» (s. 39) diyor. Oysa Ahmet Hamdi BASAR, Doğan Avcıoğlu'nun kitabı dolayısıyla yazdığı «Türkiye Neden Geri Kalmıştır?» adlı yazısında (Barış Dünası, Mart 1969, Sayı - 82) tamamen karşı bir tezi savunarak, Osmanlı öncesi Türk toplumunda burjuva sınıfının var olduğunu iddia

ediyor. «Türkler Anadolu'ya göçe eşit olarak değil, ileri medeniyet seviyesine ulaşmış iken bulundukları yerlerde barınmadıklarından görek gelmişlerdir. Gelir gelmez de esdilar içinde dağlarda değil, şehirlerde yerleşmişler. (Yani şehirler, Başar'a göre Anadolu'da Türklerden önce kurulmuştur. Oysa, hewz kölelik aşamasını yaşayan bu antis toplumları, bugünkü anlamda şehirler kurmasından ne derece söz açılabilir, üzerinde durulması gereken bir noktadir. D. C.) ve hemen devlet kurmuşlardır.» «Osmanlı devletinin kurulmasından, ya da Türk'e karşı dalyanca harekete girişilmesinden önce Anadolu'da esnaf ve ılem, iktidara beylerle beraber ortaktır. Demek altı yüz seneyevel biz, Batının son iki asırda yaşayışı sivası iktidara düzenini yaşamaktaydık. Osmanlı, hem beylere ve hem de esnafia ılemeye karşı amansız mücadele etti ve başırası olarak Kapaklı sınıfının iktidara bulunduğu bir devlet rejimi kurdu.» «Osmanlılar, bütün bu bağlıları kopardılar ve yetişmiş Türk burjuvazisinin kökünü kazıyarak Türklerin yeni uyanan Battı. He, onun medeniyeti ile temas ve münasabet kurmaları imkanını ortadan kaldırırlar.»

Organizasyon mu, Düzen mi?

Biz burada, XVI. yüzyıla kadarki Türk toplumlarının sınıflama açısından ulaşımın ulaşılmadığı ve söz konusu dönemlerde Türk toplumunda burjuva sınıfının bulunup bulunmadığı konusunda bir tartıgma girecek değiliz. Ama, büyükşehirlere dayanan bir toplum düzeninin bulunduğu iddia eden, ticaretin, tarımın, sanayinin gelişimi olduğunu kabul eden iki ayrı yazar, göründüğü gibi, sınıflama üzerinde fikir birliğine varamamaktadırlar. Oysa, sınıflamaların, klasik marksist terminolojiye göre, alt yapı kurumlarının, yanı ticaret, tarım, sanayinin ve dolayısıyla şehirleşme olusunun gelişine doğrultusunda belirli bir aşamaya kavuşmaları halinde oluşturduğu bilinmektedir. Gene, her iki yazar da, sınıflama kavramı ile ilgili yeni bir analize girişmemektedirler. Yani, sınıflamaların bir alt yapı kurumu eseri olduğu hakkında herhangi bir şüphe göstermemektedirler. (Bu konuya, ilerde tekrar döndürelecektir.) Oleyse durumu basit Aristo mantığı ile irdelesek bile görnemekteyiz ki; ya eski Türk toplumunda burjuva sınıfı vardır. Doğan Avcıoğlu önerisini yan-

lıgı varsayımlar üzerine kurmaktadır, ya da XVI. yüzyıla kadarki Osmanlı devletinde, öyle sınıflama olusunu yaratacak seviyede bir ekonomik mekan oluları gelişmesinden söz açlamaz. Yani transit yollar üzerindeki geçici alıcı yerlerin hareketlerine bakılarak gerçek salama bir ticari faaliyetten, gene sun'ı olarak ortaya çıkan bir takım el sanatları gelmeye dayanarak gerçek anlamda bir sanayi sektöründen ve sadece kervanların doyurulmasına özgü bir tarımsal faaliyetin, pazar için üretim yapın bir tarım olduğundan söz açlamaz. Nitekim, bu ekonomik faaliyetlerin, bir sermaye birikimini gerçekleştirdikleri ve bir burjuva sınıfı yaratıkları, yazarlarca da kesinlikle ortaya konulamamaktadır.

Oleyse, yazarın, soruyu «XVI. yüzyıla kadar gelişmiş bir toplum «...la Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılda sonra nasıl gerilmiştir?» şeklinde ortaya koyması da, fizerinde biraz daha düşündürmek gereken bir durumdur. Yani burada sormak gerekmektedir; XVI. yüzyıla kadarki Osmanlı Devleti, bir toplumsal denge hali midir? Yoksa, bir «Devlet Organizasyonu olgunluğu» mudur?

Ama ne var ki yazar, bilimsel inceleme yöntemlerinin gerektirdiği biçimde bir çalışma yapmadığı için, bu «Devlet Organizasyonu olgunluğu» hali ile, «toplumsal denge» hali arasındaki önemli farkı hiç dikkate almamış ve yüzyıde bir takım yargı ve varsayımlara dayanarak, gidiye yeni bir «toplumsal kalkınma modeli» önerisinde bulunmuştur.

Ya Din Olgusu?

Ayrıca, bu çahımanın, bilimsel bir inceleme olmadığı, yazarın, kargısına çakan bazı önemli sorulara takındığı tavırlarda da görülmektedir. Orneğin, din olusunun Batılı toplumların gelişmesindeki büyük etkisi, bütün Batılı bilim adamlarınca kabul edilecek, bu konuda köklü incelemler geliştirildiği halde, Avcıoğlu'ndan, Anadolu Türk toplumunun kurulmasındaki büyük etkisi üzerinde hiç durmadı, ne devlet dini - halk dini ayrimının yaratığı tahrîbattan, ve ne de XI. yüzyılda Bâtimîlik mezhebiyle Mâsihî'da haslayıp, hâzır Anadolu'yu yayılan ve gindimizde kadar etkisini sürdürmen Mehdiçilik akımının zâifinden söz açmıştır. Gene, din hareketlerinin Kurtuluş savası sırasında etki ve rolünden, daha sonra Cumhuriyet dö-

nemindeki din olaylarından habersizdir. Öyleki, politik platformdaki laikizm anlayışını, bilimsel incelemler ıçın de geceyi saymakta ve din olusunu araştırma dışı tutmaktadır. Hatta, bilimsel bir arastırımda yeri olmamak gereken bir tarzda bu sorunu bir kenara itebilmekte ve bir kerecik olsun «acaba» sorusunu sormadan, «Müsâlimanlık, XVI. yüzyıla kadar fazliliğe, bankacılığa, ticarete, bilimsel ve teknik ilerlemeye, kırıyan bilim ve teknikinden yararlanmaya bir engel teşkil etmemiştir de, sonrasında etmiştir? Suçlu, herhalde din değildir. Geçelim.» diyebilmektedir. (s. 26)

Gene, Batının Osmanlı Devletinden daha önce kapitalistlegmesini, tanımlanmadığı «bir takım tarihi olaylar» (s. 26) gibi karanlık izahlara dayandırmaktır, giderek Kurtuluş Savaşı sırasında milî kuvvetlerle, bey ve ağaların aynı safa yer almalarını, herhangi bir inceleme ve araştırma zahmetine katlanmadan «çok özel şartlar» (s. 90) devimile geçirebilmektedir.

Kısaça özetlemeye çalıştığımız ne denler yüzünden bize bilimsel olmayan ve toplumsal sorunlarımız üzerinde hewz yeni yenidilimizne başayan Intelligentia'yı yanlış yönlerde sevk etme tehlikesini de beraberinde getiren bu «MONTAJ BİLİM» eseri çahına, tabii zorunu olarak da, olsunlu bir çözüm getirmemektedir. «MİH Devrinin Kalkınma Yolu» başlığı altında açıklanan önerisi ise bir toplumsal kalkınma modeli olmaktan ziyade, yazarın hayranlıkla anlatmış Japonya denemesine benzeyen biçimde, sadece ekonominin prekapitalist yapısını kapitalist hale dönüştürebilecek devlet aracıyla bir anhak elinde sermaye birikimini gerçekleştirebilecek ve sun'ı bir burjuvazi yaratabilecek olan, bir azınlığın tepeden inmedi yola iktidarı ele geçirme yöntemiidir. Ve bütün eser, «Montaj Bilim» kavramıyla açıklamaça çalıştığımız bu bilimsel olmakta özak tutumuz zorunu somus olarak da bize, sosyal olulara yenil bir yaklaşımı getirmeyip, tepeden inmedi bir yönetimini, sosyal oluların coğrafî mekânındaki görlüntülerini - ya nihaî durumları olan fenomenlere karşı - nasıl bir tavr takınmaları gerektiği hakkında bilgi vermektedir.

Gelecek Hafta
Kapaklı Ideologluğu

Emekçi Kitleler mi?

118 sayıdan beri haftalık olayları sosyalist açıdan değerlendirderek ve yorumlayarak yarışma görevini yerine getirmeye çalışan ANT Dergisi, bu sayının itibarı sultanları okurlarına da açıktır. Türkiye'nin dört bir köşesinde anti-emperyalist ve sosyalist mücadele veren devrimciğerin görüşlerini günüğünne çıkarmayı, birbirinden habersiz mücadele veren bu devrim savasçılarını düşünceleri de olsa birbirine tanımamayı kararlaştırmıştır. Ancak ANT okurlarından dileğimiz, mümkün olduğu kadar fazla görüşün bu sultanlarda yer alabilmesi için mektuplarını 100 kelimeyi geçmeyecek şekilde yazmalarıdır.

ANT'ın Kavgası

● Devrimci mücadelenin bayragı ANT Dergisi ve onun gilekçesi mensupları iki yıllık bir savagı yüzüğüyle tamamladılar, üçüncü yıl girdiler. Bu iki yıllık mücadele, bizim de yakından tanık olduğumuz sabotajlar, ihanetler ve polis baskısıyla doludur.

ANT, aktüel bir içeriye de sahip olark, Türk sosyalist hareketini tüm ayrıntılarıyla yansıtımıya çalışmıştır. Başbuğlularında, devrimci geçen gazetelerin bile kasten atladığı haberler, onda dürüstlükle yansınmış reklam koparmak kayısında olmayan ANT, gözlenen kırıcı çansaların ortaya dökülmüştür. Sosyalist örgütteki son anlaşmazlıkta ise ANT, gerek olayları yankırık, gerekse eleştirilerini yöneltirken, objektif kalmış, toplayıcı - birleştirici yanyollar ile, olayları soğukkanlılıkla izlemiştir.

Üçüncü mücadele yılında ANT'ın, Özgürden'in deyişiyle «Bütün sol fikirlerin tartışılacağı» bir forum olarak, Ulusal Demokratik Devrim konusundaki düşünceler ve tartışmalara da yer vermesini dileriz.

BEHZAT TANÇ
(İstanbul)

● ANT'ı ilk sayısından beri izliyorum. Siz onun baskı savagını verirken, bizler de Anadolu'da onun satış savasını veriyoruz. Banyakorsunuz ANT'ı alta, üstünde çiplak ayraç mecmular... Militanhk orada sayızülme cikiyor.

ANT'ın ilk sayıları daha kaliteli gibi görünlüyorsa da, ben bugünkü durumu daha bir tutuyorum. Dergi eyleme girdi. Ancak bu eylemin daha sistemli sürdürülmesini dilerim.

ANT'a diyeceklerim çok. Çok ama siz bu hususta elinizden geleni yapıyorsunuz. Ortamın elverliğini hemen yerine getiriyorsunuz. Bundan şiphemiz yok.

KAMIL YÜKSEK
TÖS Sekreteri
(Vezirköprü)

Çileli İnsanlar

● Türkiye'de en gileli insanlar ozanlar. Ama gerçek ozanlar tabii... Nazım gibi, onun izinden giden iş - beş yigit ozanımızı söylemek istiyorum. Bugün bile mahkemelerde dosyalar, damda ozanlar var yigit olanlarından...

Bir de şimdilerde şire meraklı olan vatandaşlardan şir defteri tutanlar, sevdigi şirleri bir araya getirenlerin başına gelenler var... Oldukça ilginç... Ziraat Bankası'nda çalışan tanıdığım bir memur dost var. Varsa, Türk Dili gibi dergilerde yayımlanan Atatürk'e ilgili şirleri bir deftere yazmış. Önemli günlerde, radyoda okunan şirler çögu... Bir gün bu defterdeki şirler ilgililerin eline geçer. «Vay sen misin bunları bir araya yazar? Komünistlerin şirleri bunlar, sen de yazdığını göre temayüllüsin!» Arkasından maşum bile ödemeden işine son verir. Bu arkadaş bu olaydan sonra doğru dürüst hiçbir yerden iş bulamaz. Evil ve bir çocuğunu vardır. Bugün için AÇTIR...

Nazım'ı damda çürütenlerin yaradacıları şimdilerde neler çevirmeye başladılar bakın? Atatürk'e ilgili şirler bile suç ol-

maya bağlı adamların gözünde... Siz bakanın Süleyman Bey'in dediklerine... Demokrasi, kakokrasi, bilmem nesi, haydi bre!..

İSMAIL GENÇTÜRK
(Ankara)

Şiar Yalçın Olayı

● Sayın Şiar Yalçın'ın Ant Dergisi'nde çağrıcı Çağırı'ını okuduk. Kendisinin, Finike'de, sömürgeci ağalara karşı verdiği kavgayı yakından izledik. Ülkücüligine, doğruluğuna tanık olduk, inandık; onun için destekliyoruz.

O gelmeden önce ağalar istedikleri gibi at oynatıyorlardı. Taksilerde yocuk eziliyorlar, ceza görmüyorlardı. Zamanında gözük açık çıplak gevirdikleri, devletin veya cepheerde sehit düşenlerin topraklarını vermeye kalmış okul basıyorlardı. İçlerinde hizmetçilerinin irzına geçenler, hamamda çiftlegirken suçüstü yakalananlar, devletin denizine sahip çikanlar vardı. Yaşı bir kanun adamını ve bazı yetkili makamlardakileri alet olarak kullanıyorlardı. Sık sık rüsyet olayları duyuluyordu.

Şiar Yalçın gelince hepsi kırkıvrajk bağlandılar. Bir ağa işçileri çığneyen şoförünü kanan pençesinden kurtaramayınca Yalçın: «Lenin'in kitabı okuyor» diye şikayet etti. Bir İckî alemden dönüştü trafik kazası yaparak birkaç kişinin ölümüne sebep olan bir ayağı da içeri alındı, bütün ağalar Şiar Yalçın'a cephe aldılar, en iğrenç iftiraları yaptılar. Ağaların adamı belediye başkanı da «Ben anti - sosyalım» diye onlara katıldı. Şimdi de öğrendik ki, ağalar Ankara'dakileri alet olarak kullanarak Şiar Yalçın'ı meslekten atırmak için uğraşıyorlar.

Cumhuriyet'in yigit savcısı Şiar Yalçın'ı tüm gicelilikle destekliyoruz. Onunla birlikteyiz. Sonuna kadar dayanacağız. Kavadan kaçan alaktır.

DAVRAS GÖKDERE
(Finike)

Alikılıç'ın Mahkumiyeti

● Şadi Alikılıç'ın, Alikılıç gibi düşünenlerin damlara atılmaları, damlarda daha çok tutulmaları, Türk halkına karşı işlenmiş büyük bir suçtur.

Burada mahkum edilen Şadi Alikılıç ya da ötekileri değildir. Gerçekte bunuları kişiliğinde, köylüsüyle, kentlisüyle, dağlısıyla, ovalısıyla, çocugundan yaşlısına horlanan, eziilen yoksul Türk halkın tümüne mahkum edilişidir bu!

Çarıklar gulyip işaretler verilmiştir. Türk halkı daha çok dayanamaz kendinden yana olanların damlarda çürümüp zindanlarında kurumasına!

Sadi Alikılıç'ların kişiliğinde, halkın Gizerine dikenlenen bu utanc belgeleri tezelden yırtılıp yerine özgürük belgeleri doldurulmalıdır. Bu bir halk istegidir. Halkı için andıçip de, halkın isteğine karşılık veremeyecekler daha çok oturmamalıdır o koltuklarda.

Halk acımak değil, ödüncünü, hakkını istiyor. Köyden, kentten, dağdan, ovadan kalkıp yahniyak başkabak başkent sokaklarına dökülüp anayasanın yüzlerce çarpılmıştı da yakındır. Gidiş o!

COBANOGLU
(İstanbul)

İşçi Partisi

seçimlere

nasıl gidiyor?

● Genel merkezin üstüste yaptığı hatalar, muhalif grupların yersiz ve zanaatsızlığı, tek sosyalist partinin seçimlere yekvücut olarak ve şevkli bir çalışma ile girmesini tehlikeye düşürüyor.

BURJUVA partilerinin, CHP de dahil, «ulusal bağımsızlık ilkesini bir yana atıp Amerikanın haremine girmek ve Washington'un icazetitle hic degilse seçim sonrası koalisyonda post kapabilmek »mucadelesine girişikleri bir sırada bütün gözler, emekçi sınıfların tek sosyalist örgütü TürkİYE İşçi Partisi'ne çevrilmiş bulunmaktadır.

Öncelikle şunu belirtmemiz gereklidir ki, yedi burjuva partisine karşı tek başına seçim savaşını verecek olan Türkiye İşçi Partisi'nin önlümüzdeki alt ayaklı dönemde bir bütün olarak hareket etmesi, anti - emperyalist ve sosyalist tüm güçleri partili olsun olmasın, çevresinde toplaması, 1965'e göre daha büyük başarı sağlananın önde gelen şartıdır.

Kongrelerden sonra bu bütünlük ve toplayıcılık sağlanamamıştır.

Bu soruya, parti içindeki çeşitli kanatlardan çeşitli cevaplar alınmak mümkündür.

Örneğin, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar adına Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Avukat Rauf Çapan'ın bazı gazetelere gönderdiği tekziplere bakılırsa, parti içinde herhangi bir anlaşmazlık yoktur ve bir bütün halinde seçime hazırlanmaktadır.

Ne var ki, Genel Merkez adına yapılan bu resmi açıklamayı, geçen hafta TİP Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve İstanbul Milletvekili Prof. Sadun Aren'in bazı gazetelerde yayınlanan bir konuşması doğrulamamaktadır.

Her iki büyük kongrede de parti içinde Aybar'a karşı gruplardan en büyüğünün lideri olarak ortaya çıkan Prof. Sadun Aren, Anadolu Ajansı'nın Ankara mahreciyle 30 Mart günü verdiği bir habere göre, «Bilimsel sosyalizm anlayışı komusundaki görüş ayrılıkları bakımından Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'a olan ihtilafınız efan devam etmektedir» demistiştir.

Prof. Aren, «Parti içinde ve özellikle Yönetim kademesinde iki ayrı görüş hakim olduğunu göre, yaklaşan seçim kampanyası sırasında bu iki görüş birden mi savunulacak?» Yahut, bu sebeple sizler, kampanyaya katılmamayı mı tercih edersiniz? şeklindeki bir soruyu da, yine A. A.'nın iddiasına göre, şöyle cevaplandırmıştır: «Bu hususta arkadaşlarımızla kesin bir karara varmış değiliz. Onun için bir şey söyleyemem.»

Gerçi büyük kongrelerden sonra parti içinde Aybar ile Aren grubu arasındaki anlaşmazlığın giderilemediği ve her iki

AYBAR
— Kongrelere hazır! —

Köylü - Gençlik arasındaki dayanışma gelişiyor

Gençlik — köylü dayanışması hareketi Anadolu'da her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Son olarak Kütahya'nın Değirmenözü Köyü de, haksızlığa karşı savasa bilinçli köylülerde devrimci gençlerin ortak eylemine sahne olmuştur. Geçen hafta Değirmenözü Köyü'ne giden FKF'li gençler, döntüşlerinde su bildirisi yapılmışlardır:

«Kütahya merkez ilçesine bağlı Değirmenözü Köyü devrim yolunda sağlam adımlar atan, attıkça da jandarmamızın hısmına uğrayan bir köy. Değirmenözü, Kütahya - Afyon demiryolu üzerinde, Kütahya'ya 30 Km. uzaklıktadır, 30 hanilik, yörendeki 16 köyün ulaşım merkezi durumunda bir istasyon. Bu yüzden diğer köylerle sıkı temas halinde. Köy küçük topraklı köylülerden meydana gelmektedir, toprak mülkiyeti 50 dönüm dolaylarında. Köylünün ekiği temel ırınları, tahlil, pancar vs. Köyde ilkel tarım araçları kullanılmıyor. Bu yüzden topragın verimi düşük (1/5). Köyde zaman zaman tohumlu bugdayını bile tüccardan alıyor. Tarım Kredi Kooperatifi fazla topraklı köylülerde destek olurken, yoksul köylülerden gelen kredi isteklerine kulak tutuyor. Son kooperatif seçimlerinde varlıklı köylülerin jandarma kanalı ile seçtiği kooperatif yöneticisi az topraklı köylülerin kredi taleplerini geri çevirmekte, tüm kredileri varlıklı köylülerde aktarmaktadır.

Üretim ilişkileri özelde bu şekilde olan Değirmenözü köyünde devrimci hareket, 4 yıl süreyle Değirmenözü yöresinde imamlık yapan Eyüp Demir'in Kütahya Azot Fabrikasına girmesi, hafta sonlarında köylülerle ilişkili kurup 4 yıl süreyle onlara devrimci bilinç vermesi ile başlıyor. Bu devrimci hareket egemen çevreleri öylesine tedirgin etti ki, sonuç olarak Eyüp Demir ve 5 devrimci arkadaşı azot fabrikasındaki işlerinden atıldılar. Ankara'ya gelmesine rağmen köy ile ilgilerini devam ettiren Eyüp Demir arkasında bilinçli militanlar bırakıldı. Bu bilinçlenmede büyük payı olan ve 1964 yılında kurulan köy kitaplığı egemen çevreleri rahatsız etmiş ve kısa bir süre sonra jandarma tarafından kapatılmıştır. Fakat Değirmenözü köyündeki devrimci kitaplığı yeniden açılmıştır. Tepki yine aynı olmuş, Bu defa da Kütahya Savcılığının mesnetsiz kararı ile 1969 yılında kapatılmıştır.

Devrimci hareket güçlendikçe Jandarma baskısı giderek yoğunlaşmıştır. Köyün ekonomik ilişkilerinden görüldüğü üzere büyük bir toprak sahibinin olmaması, faşizan baskısı kaşsız bırakılmıştır. Bu görevi jandarma Muhtar İttifakı yüklenmiştir. Bunun yanında elindeki bir yetkiyi baskı aracı olarak kullanan Değirmenözü istasyonunun hareket memuru görülmektedir. Oyle ki bu baskilar yaşlı bir köylüyü «Bu köyde 11 ay Yunan kaldı, fakat bu zulüm ve işkenceyi onlardan bile görmedik» demeye kadar vardırılmıştır.

Her türlü baskıyı yapıp bunu da kafi görmeyen egemen çevrelerin kukuları devrimci köylülerin soyutlamak için Alevi - Sünni çatışması yaratıp devrimci hareketi kendi içinde parçalamak istemektedirler. Yukarıdan aldığı emirlerle hareket ettiğini söyleyen jandarma Çavuşu devrimciların oturduğu ve tartıştığı otopurma odasına giden Sünnilere baskı yaparak köydeki devrimci hareketi bilmeye ve sindirmeye çalışmaktadır.

Türkiyede devrimci ideoloji tüm meseleleri gün ışığında çökardığından beri genel halkın görevleri de arttı.

Artık gençlik gün geçtikçe kentlerin dışına taşmakta, nisusun büyük bir coğullunu teşkil eden köylülerin arasında dalga dalga yayalarak sınıf mücadelelerini kırlara taşıtmaktadır. Türkiye köylüsü bu ilgiyi, bu yönelik sevinçle özlemle başına basmaktadır. Bunun son bir örneğini Kütahyanın Değirmenözü vermiştir. Köyde devrimci mücadelelerini yalmaz kendine güvenerek yürüteceği günlerin yakın olduğunu sezmektedir. Gençlikten ve tüm devrimci aydınlarından tek beklediği kendisine şimdilik sahip olmak.

linden sonra bir çok ilde ağırlığını ortaya koymuş ve geçici ilde yönetim kurularının teşkilinde tabanın iradesini ve eğitimi dikkate almaya il yöneliklerini mecbur etmiştir.

Ayarıcıların, Arençilerin ve Milli Demokratik Devrimcilerin temsilcilerini bir araya getirecek kurulan geçici İlçe yönetim kurularının faaliyetini sürdürmek istemektedir. Bununla beraber, olagandostu İl Kongresinin toplanmasını sağlamasına dahi, İlçe kademelerindeki üyelerin, İstanbul teşkilatının kaderini hakim olmaları yine de mümkün değildir. Nitekim geçici İl yönetim kurulumunun teşkilatı başlangıçta büyük bir sorunun emekçi sınıfların tek sosyalist partisini bir bütün halinde seçme konusunu bilerek, İl kademelerdeki çekişmeleri bir süre için yok saymak, genel merkezin ve genel merkezlerin tek tarafı ve hatalı tasarrufları karşılıkta imkânlar oramında full kontrollü ve müdahalelerde bulunmak ve her halükarda partiyi seçmemen başarılı çıkmaktır.

Eğer ortada görülecek bir hesap varsa, bunun zamanı ekim sonrasıdır; şimdî zamanı emekçi halk sınıflarının düşmanlarıyla hesaplaşma zamanıdır.

TİP'in Zaferi Tüm Emekçilerin Ortak Zaferidir. EMEKÇİ HALKIN TEK UMUDU : TİP

— Seçime yek vilayet olarak gitmeyecek mi? —

özel yapılmış bir konuğunun dahi o gazetecinin politik angajmanına göre değerlendirebileceğini ve istismar edilebileceğini bilmesi gereklidir...

Ne var ki, Sadun Aren bu hatta davranışta bulunmamış olmayı bile, genel merkezin kongre kararlarıyla bağdaşamaya eak ieraati doğayla parti içi huzursuzluğun gün geçtikçe artmakta ve kamuoyundan gizlenemeyecek hale gelmektedir.

Parti içi huzursuzluğun kendisini en yoğun olarak gösterdiği II. 1965 seçimlerinde TİP'e 50 bin oy ve 3 milletvekili kazandıran İstanbul'dur.

Evvelce de haber verdigimiz gibi, olagandostu bâlyâk kongre sırasında İl yönetim kuruluna karşı duyulan güvensizlik dolayısıyla teşkilatın isteği dikkate alınarak İstanbul'da olagandostu kongresi yapılması istenmiştir. İl Yönetim Kurulu'nun bu isteği üzerine genel merkez adına Rauf Çapan İstanbul'a gelenek teşkilatla temaslarında bulunmuş ve mevcut huzursuzluğu tesbit etmiştir. Buna rağmen, genel merkez ters bir tutum takınarak huzursuzluğu hice saymaz ve genel seçime kadar görevinde kalmasını İl yönetim kuruluna bildirmiştir. Genel merkezin bu talimatına rağmen, alt kademelerin ağır baskısı altında kalan ve görevde devam edemeyeceğini anlayan İl yönetim kurulu üyeleri, olagandostu kongre yapılmasını sağlamak için toptan istifa etmeleridir.

Bu durumda genel merkezin İstanbul'da yeni bir İl kongresi yapturnası ve huzursuzluğu gidermesi gerekiken, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar İstanbul'a gelerek bizzat yaptığı temaslar sonunda seçime kadar teşkilatı yönetmek üzere kendisine taraftar tannan kimselemeden geçici bir yönetim kurulu kurmuştur.

Genel merkezin bu tutumu İstanbul teşkilatında huzursuzluğu adamaklı körüklemiş ve

SADUN AREN
— Yersiz ve zamansız demeçler —

bütün ilçelerde kaynaşma başlamıştır.

Geçici İl yönetim kurulunun teşkilinden sonra İstanbul'da görülen durum budur:

• İstanbul'daki ilçelerin hemi yarıya yakını geçici kurular tarafından yönetilmektedir. Bakırköy, Çatalca, Sığlı, Eyüp, Yalova, Beyoğlu, Kartal, Zeytinburnu, Silivri, Üsküdar ilçelerinde İl yönetim kurulu, genellikle İlçe İyilerinin eğilimini dikkate alarak geçici İlçe yönetim kurulları meydana getirmiştir.

• Beşiktaş, Beykoz ilçelerinde de mevcut kurulların düşmesi an meselesiştir. Sarıyer İlçe'nde de başkana karşı bir hareket gelişmektedir. Fatih İlçe'nde İlçe başkanı değişmiştir.

• Genel merkeze karşı olanlar, 13 İlyesinden 9'unu sendikaların teşkil ettiği geçici İl yönetim kurulunun, parti içi huzursuzluğu gidermek yerine, genel merkezlerin seçim şansını artırmak yolunda faaliyette bulunduğunu, örneğin bazı ilçelerde toplu halde sendikahı işçiler kaydı yapıldığını ileri sürmektedirler. Zeytinburnu İlçe'nde bu şekilde Lastik İş Sendikası'na bağlı 84 İşyeni kaydının yapıldığı, bunların hepsinde tavsiye imzalarının aynı olduğu ve 46 aday İşyeni de aynı adreste görevlendirildiği söylenemektedir. Kendisiyle görüşüğümüz İl başkanı Saban Yıldız, böyle bir iddianın varlığını doğrulamış, ancak bu toplu müracaatların geçici İl yönetim kurulunun teşkilinden önce yapıldığını belirterek, böyle bir yolsuzluk varsa İl kademesine gelmeden İlçe kademesinde önlenemeceğini söylemiştir. Nitekim Zeytinburnu İlçe yöneticileri de bu müracaatları hemiz onaylamamışlardır.

• Bu arada, «Gercek TİP'li» imzasıyla yayınlanan ve sendikaları ağır bir şekilde suçlayan bir bildiri, teşkilatta dalgalandırmaya yol açmıştır. Sendikalar bu bildirinin özellikle olagandostu kongre arifesinde profesyonel sendikacılara karşı milcadelik ettilerini bilinen kişiler tarafından yayınlandırmışlardır. Herkes, seçimde ne yapılması gerektiğini birbirine sormaktadır.

• Bu arada, «Gercek TİP'li» imzasıyla yayınlanan ve sendikaları ağır bir şekilde suçlayan bir bildiri, teşkilatta dalgalandırmaya yol açmıştır. Sendikalar bu bildirinin özellikle olagandostu kongre arifesinde profesyonel sendikacılara karşı milcadelik ettilerini bilinen kişiler tarafından yayınlandırmışlardır. Herkes, seçimde ne yapılması gerektiğini birbirine sormaktadır.

• Özellikle Sığlı ve Eminönü İlçelerinde büyük kongrenin kabul ettiği aftan yararlanarak partide dönen «millî demokratik devrimcilerin» de yoğun faaliyeti gize çarpmaktadır. Prof. Sadun Aren aleyhinde postaya

çeşitli adreslere gönderilen «Demokratik Millî Devrimden Yana Olan Devrimciler» imzah bildiriler de, parti içinde Aybar'a karşı kuvvetlerin iki grubu ayırdığını göstermektedir. Bununla beraber, bazı «millî demokratik devrimciler», bu bildirilerin kendileri tarafından yalandığı iddiasını reddetmektedirler.

Öte yandan, TİP Ankara İl Teşkilatı hakkında genel merkeze soruşturma açıldığı ve İl yöneticilerinin tutumlarıyla İlgi-II sorular sorulduğu Türk Haber Ajansı'na açıklanmıştır.

Göründüğü gibi, seçime altı ay kala Türkiye İşçi Partisi teşkilatı hâlâ bir bütünlüğe kavuşamamıştır. İç çekişmeler sürüp gitmektedir.

Bu konuda en bâlyâk sorumluluk, şâfesiz, olagandostu kongrelerin teşkil ettiği geçici İl yönetim kuruluna uygun olarak birleştirici bir tutum takınmayan ve parti içi demokrasiyi dikkate almayarak «stepeden innes» kurularla teşkilatı yönetimne kalkışan genel merkezindir. Parti içi muhalefetin sözleşileri de, ölçüsüz ve zamansız çıkışlarıyla huzursuzluğu körfüklemektedir.

Emekçi sınıfların tek sosyalist örgütlerin kendini kurtaramadığı bu bâlyâm, altı ay sonra parlamento seçimlerinde tercih yapmak zorunda kalacak olan emekçi kitleleri seçim kampanyasına şevkli şekilde katılma konusunda kararsızlığa düşürmektedir, en önemlisi, parti İl yâyeleri, iç çekişmeler içinde násıl bir tutum takınacaklarını bilmemektedir. Herkes, seçimde ne yapılması gerektiğini birbirine sormaktadır.

Bu soruların cevâbulun bir önce, seçim sahiplâne dâlibeden bulunması gerekmektedir. Üst kademelerden bu sorulara olumlu cevap alnamadığı için ki, İstanbul'da bazı İl delegeleri, olagandostu İl kongresi için imza toplamaya başlamışlardır.

Ancak, yeterli sayıda imza toplanşa bile, kendisine tüzük hükümlerine göre kesin yetki tâminan genel merkezin, evvelce aldığı karardan geri dönerken olagandostu İl kongresinin toplanmasına, hele seçim arifesinde, muvafakat etmesi ihtiyâlî çok zayıftır.

Bununla beraber, olagandostu İl kongresinin toplanmasını sağlamasına dahi, İlçe kademelerindeki üyelerin, İstanbul teşkilatının kaderini hakim olmaları yine de mümkün değildir. Nitekim geçici İl yönetim kurulumun teş-

Cumhuriyet

---

40 YIL ÖNCESİ

2 Nisan 1929 tarihli Cumhurlyetten

Polis Cemil Efendi geldi

Nüfusun azlığından Guyana'ya girmek isteyenlerin sayısı 1950'de 150 bin, 1960'da 250 bin, 1970'de 350 bin, 1980'de 450 bin, 1990'da 550 bin, 2000'de 650 bin, 2010'da 750 bin, 2020'de 850 bin olacak.

Cemil Efendi: Bütünlerin aya-
dağılı ve birçok kimseler tarafından
sanılan bir sırrı karşı-
lamamıştır. Cemil Efendi, üzerinde
Türkçe konusundan mali-
tanlığı olduğundan, sözcük-
le once Fransızca, olarak basla-
şırı ve sonra da bir diziyeerdik
sunları söylemeyecektir.

polis cemil
1919

güneşin helyumlu yahudimdan
bulup adını açığhyorum İlkin
għanieri strahyorum rezillikkeri
dġiġi u ummilye'yi istila ordulatori n-
sözelek kien halqċi soluguzzu
bir eyleml ċi qiegħi x-xaqqa 1919
mūtareke /İstanbul kenti /polis cereali

direnç kaynaklarınız haritasıdır
polis emniyet'in hangi an ağılsa göğe
kılmaları kılıçları madalyalarıyla
damat ferid'in ve gavurun eleginde
firudak bir generaldır İstanbul
anadolu'ya ve kuvayı millîye'ye karşısı

1918'İNİN ORADA
31 AGUSTOSUN ERGİMİZ OMURGAŞINDAN
YÜREĞİNİN GÖZESİNDEN POLIS CEMİL'İN
VE DE AYASOFYA'NU ÖNÜNDEN GEÇLİYORUS
BİR TIRANVAYDAYIZ Kİ DÜŞMÜŞ İSTANBUL
AZITMAŞ DİLYUNU UMUMİYYE'İN SÜRTLENLƏR
İKİ İADIM ETİNDE DEHŞET
SOLUTLARINDA ÇAKAL SOLĞU
DOĞDUKLARIÑA BİN PİGMAN İKİ MАЗЛУМ
GERİLİR GERİLİR DURUR POLIS CEMİL'İN MAVZELƏ

mittareke yollarında orada
bir tıranvaya geksir kaçışurakar
bir zulmündür o unutulamaz
hangi an geçersek ayasofya'ını orada
yurttuır thi kadını gışsileri
istila askerlerinin genliğine
yazı uçur gözümüne/yazı sekse
herdaim qeyhülislam durrı'lerin orada
istila orduları nereye giderlerse orada
bir namlı yorumlar hiscümmanın şafagı
mittareke'si/anzavur'u/polis'ı emdi!

gün hangi gün/saat hangi saat sa
teknil vahdetlerin orada
öper kuvayı milliyetçi kabzası
bağımsızlığının güzelliğin arpacığında
şahan namlusunu sağar polis cemil
— bu silreklilik özgürliğimiz için
— anamız avradımız adına bunlar da
— ounlar da ballandırsın bilincin yemini
dakkalar polis cemil örneği türk'dür
dakkalar apansız durur
sonra birleşir savkur/savkur dakkalar ard
arda

TEKİN SÖNMEZ

1918-1919. Eğitimiminin 2^{nci} yili
gündemi Arşivinden günce bir
resmiyevi film. Altıncı tara-
seviyanın Fransız askeri, arşivdeki
iki Türk binmenine tecaviç edil-
miştir. Buğu mani olmuştu
durum, fakat Fransız uniformasında
altıncı eseri kendi data da
gotiren askerlerin kasabaya
tecvihini manzur hale getirme
ni savunmak içi stih şanlı
yurunda kaldırdı. Fransızlar
Uşak'ta on seni ağır hapse
mahkum etti. Oğuz'un avukadı
di. Großadmiral Leyland
bu suçtan sorumlu buldu. Ayrıca

systemlerin üzerindeki birlikte de
yanlış kalkılmıştır. Bir de oda da tag
kumbarası gibi kaldırım gibi tamam-
ıştı. beni yarlı et, zararlı
zindanlarca yakarular. Bu arada
muvakatın zamanı geçtiğinden, ilk de
ne ağara gitmediler, bantını ve
rende işi ve demir tülle dayandı-
madı. Kocası dehşetle kalkıp
tutun. Cumhuriyet Hükümeti sayın
İsmail Anavatanca kastığını çok
kadarlıktır.

DÜNYADA YEDİ GÜN

Peru, Amerikan sömürüsüne karşı savaş açtı

- Fidel'in Küba'sından sonra Latin Amerika'da ilk defa Peru, Amerikan petrol şirketlerini millileştirdi. Yardum kesme tehdidine rağmen Peru Hükümeti, Başkan Nixon'a meydan okuyor.

CASTRO'mun Küba'daki mililigestirme haraketinden buyana, Amerika Birlikte Dovietler'in Amerika'daki mefaatlerine ikinci büyük darbenin Peru tarafindan indirilecegi son gelen haberlerle meydana cikmustur.

Peru Başkanı General Juan Velasco Al Varado, Lima'daki başkanlık binasından yaptığı bir televizyon ve radyo bildirisiinde, Peru Hükümeti'nin Standard Oil'a bir kolu olan International Petroleum Company'den 890.524.283 milyon dolar istemekte olduğunu söylemiştir.

New Jersey Standard Oil (ESSO) Kumpanyası, Peru Hükümeti'ne göre, 1924 yılı martından 1968 ekimini kadar Peru'dan La Brea ve Parinas petrol yataklarından illegal olarak petrol ekstraktedir.

Başkan Velasco, «International Petroleum Company», memleketimizin kanunlarını eğnmiş, cesitli suclar işlemis, bizzat işletme haklarını bulanık yollarla alıp kullanmış ve şimdi de dost devletler arasında fit sokmakadır» demistir.

Başkan, bu sözlerle Washington ile Lima arasında kopan diplomatik fırtınaları kasdetmektedir. Her ne kadar International Petroleum Company, bir Kanada şirketi olarak kayıtlı ise de, esas olarak ABD'nin malîdir ve Amerikan İçişleri Bakanı ESSO Kumpanyası'na hesabına Peru Hükümeti'ne şiddetli baskular yapmaktadır.

Peru'lular, yillardan beri Amerikahların petrolleri işlet-

me hakları olmadığını söylemektediler. Fakat kavga geçen ekinde askeri cuntu, Başkan Fernando Belaunde'nin siyasi hükümetini IPC'ye el altından yuvarak davranmasının yıldızlı bir düşmanlığına işaret etmektedir.

sunucu devirince si yüzüne çıktı.
9 Ekim'de yeni hikmet La
Brea ve Parinas'ın yakınındakı
Tajara'da petrol rafinerisini ve
tesislerini millileştirdi ve Dev-
let Petrol Ofisi (Empresa Pet-
rolera Fiscal)'ne maletti. IPC
millileştirmeyi Peru mahkeme-
lerine intikal etti... «Bu ha-
reket anayasaya düşdürü dedi. A-
ncı sadece devirin konusunda

Bu arada Peru Devlet Petrol Ofisi ile IPC arasında 151mln bir kavga çıktı. Rafineriye Peru EPF'İ ile gecikmeli biri IPCye verilişinde maddeler işte 14.500.000 dolarlık bir faturayı IPC'nin Memak istememesi ile

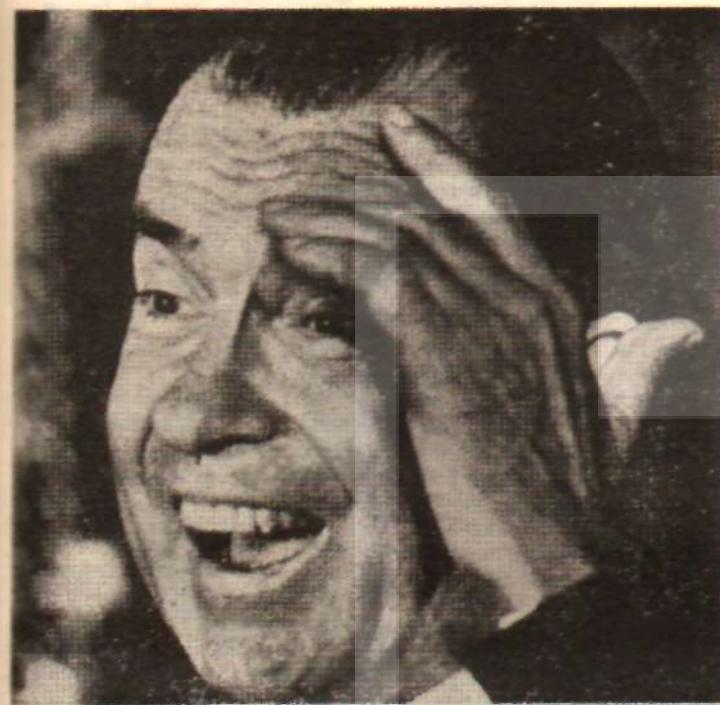
IPC'nin ödemek istememesi de kavgaya yol açmıştır. Aralık ayında Peru Ordusu, borç ödemediği için IPC'nin bittiği mallarına el koydu ve hepsiń borcunu kapatmak üzere Peru Devlet Petrol Ofisi'ne verdi.

Gegen pergembe gindi borcu son taksiti de kopya gelip dayanıncı ve IPC borcu hala ödemeyince, Peru Devlet Petrol Ofisi, IPC'nin bittiği aktiflerine

Bu duruma fena halde sınırlenen Amerikan Dışişleri Bakanlığı, Peru'ya bir nota verdi, ve yaptığı tüm yardımları keseceğini bildirdi. (Bu yardım asgari yukarı yilda 25 milyon dolardır ve Peru gerek için de 65 milyon dolarlık bir kota vardır.)

Amerikan emperyalizminin oyunları yüzünden Peru sık sık iç çatışmalara sürüklendi bir ülkedir.

CUMHURBAŞKANI NIXON
— Kuba'dan sonra Peru da meydan okuyor! —

Peru Başkanı, Amerikanın hareketini şantaj şeklinde娈andırdı ve «Amerika Devletleri Örgütü»ne başvurup Amerika Birleşik Devletlerinin ekonomik saldırısından bahsedeceler bildirdi.

İşin hog tarafı, 1965'de Amerika Birleşik Devletlerinin Dominik Cumhuriyetine sokulmalarından bu yana OAS (Organization of American States) Washington'un Latin Amerika Devletlerini istediği gibi oynatma arac olarak kullandığı bir örgüt olarak kabul ediliyor...

Sundi Başkan Velasco'nun Esso Kumppanyası'ndan istediği para hemen hemen 700 milyon doları bulmaktadır. Böylelikle, 1922'de Paris'te yapılmış olan ve Esso'ya La Brea ve Parinas petrol yataklarının legal haklarını tanıyan anlaşmayı hükümsüz kılmaktadır. Peru hükümeti Paris'te alınmış olan kararın illegal olduğunu iddia etmektedir.

Şimdiki herkes heyecanla 9 Nisan'ın beklemektedir. Talara'nın milieleştirilmesinden 6 ay sonra, ünlü «Hickenlooper Amendment» i dedikleri kanun değişikliği yer alacaktır... Yani bir Amerikan kumpanyası bir yabancı kumpanya ile anlaşmazlık halinde ise, 6 ay sonra Amerika o yabancı firmannı memleketine, tüm yardımını keser.

İngiltere'nin Observer Gazetesi'nin yazarlarından Hugh O'Shaughnessy'ye göre Internati-

onal Petroleum Company olayı, Başkan Nixon'un geçeceğini ilk nazik sinavlardan biri olacaktır.

Bilhassa, Sovyet Rusyası Peru ile diplomatik ilişkiler kurduğu ve geniş çapta ticari anlaşımlar yapmak üzere big Sovyet Ticaret misyonunun Lima'da bugün yirmi beşinciği göz önünde zımrıa, Amerika işin durum olağanüstü tehlikelidir.

IRAK ORDUSU ASKERLERİ
— Kuzey'de Kürtlere karşı savasıyor —

Barzani gerillaları ile Irak birlikleri arasında çatışma

GEÇEN hafta bir yan- dan Anadolu Ajansı, Irak'taki kurtler arasında meyda gelen bir çatışma sonunda Barzani'nin fedallerinin Celal Talabani'yi öldürdüklerini bildirirken, İngiltere'de yayınlanan Daily Telegraph Gazetesinde, Irak'in kuzey doğu bölgelerinde büyük çapta bir işsava- şın başladığını haber vermiştir.

Daily Telegraph'in Irak Kürdistam Kürt Genel Karargâhı'na atfen verdiği habere göre, bu çarpıgnalar, üç yıldan beri sürelen ateş kesimi anlaşmasının tamamen sona erdiğini göstermektedir.

Her ne kadar Başka El, Bekir'in başı hukmetti bu çarpıgnaların olduğuna yalanlamışsa da, Daily Telegraph'a göre, Irak Ordusu, 60.000 kişi ile Mustafa Barzani'nin Kürt Ordusu'na saldırımı geçmiştir. Bir ay önce başlayan ve bu saldırıda savunan Kürt erkeklerinin diginda pek çok kadın ve çocuk da yaralanmış yada ölmüştür.

Gazetenin muhabiri, uzun süredir bu bölgeye giren ilk batılı müfahittir. İngiliz gazeteci, Barzani'nin Irak - Iran sınırına yakın Rawanduz'un güney doğusunda bir vadide Kala - Dizi köyündeki karargâhında bir kaç defa Barzani ile konuşmuştur. Irak Ordusu, kurtlere tanklar ve zırhlı arabalar-

la saldırmaktadır. Bunun dışında Irak Hava Kuvvetleri de, Kürtlere karşı napalm bombası kullanmaktadır.

Buna karşılık, birinci sınıf gerillaci olan Kürtler, Irak Ordusu'nu sık sık sagırmakta ve çeşitli «evr - kaça» taktikleri kullanarak doğu bölgelerde Irak Ordusu'nu adamaklı hedef almaktadır.

Barzani'nin 20 bin kişilik hazırlı orduvardır. Fakat kritik anlarda yedeklerini silahlayıp daga çektiğimdir. Barzani'nin sağ kolu olanlar ise, «Pemerges» diye ün salmış olanlardır. Bu, ekenini feda etmeye hazır olanlar anlamına gelmektedir. Pemergelerin çoğu, 20 yıldan beri Barzani'nin yanında savunan gerillalardır.

Irak Hükümeti, Barzani'yi sevmeyen ve tutmayan Kürtleri, «Saladin Atıları»m Barzani'ye karşı kullanmaktadır. Barzani'ın taraftarları bunlara «Jesh», yanı «kölelik eşekler» demektedirler.

Daily Telegraph'in belirttiği gibi, Barzani mülkemme sihahattır ve karargâhta herkesin moralı çok yüksektir. Barzani'nin Irak'ta, kuzeyşehirler, Musul, Kerkük, Arbil ve Süleymaniye'de çok iyi örgütlenmiş yeraltı çalılgaları vardır. Barzani'nin son verdiği emir, sabotaj eylemlerinin artırmamasıdır. Son iki hafta içinde adı geçen şehirlerde bir çok infilaklar olmuştur.

Anadolu Ajansı ise Diyarbakır mahreciyle verdiği haberde, Süleymaniye bölgesinde Barzanicilere karşı Irak birliklerinin başında savunan Kürt kumanlarından Celal Talabani'nin «şennerges» adı verilen sekiz Barzani fedaisi tarafından öldürülüğünü ileri sürmüştür.

Ranije İlgesi'ne bağlı Karadag bucak yakınlarındaki karargâhına bir baskın yapan pemergeler, Talabani'yi beg muhafizi ile birlikte öldürmüştür. Karargâhı bombalarla havaya uçurmuglardır. Üç bin erden kuruflu ikili Irak alayı ile 600 kaday nükhet taraftarı Kürt askeri Celal Talabani'yi öldürmenin ardından pemergelerden üçüncü vurarak öldürmüştür. Diğerleri kaçmıştır.

Kuzey Irak'taki kaynakların bildirdigine göre, 1965 yılına kadar Kürt Demokrat Partisi'nin Genel Sekreter Yardımcısı ve General Barzani'nin muavini olarak Irak Hükümeti'ne

MUSTAFA BARZANI
— Pemergeler güveniyor —

kargı savanın Celal Talabani, Barzani ile arasında çökken bir anlaşmazlığı üzerine İhtilale Kürtleri terkederek İran'a kaçmıştır. Talabani, daha sonra İraç Hükümeti ile anlaştı ve Süleymaniye Bölgesi'ne dönmüştür.

Irak birlikleri ile hükümet taraftarı Kürtlerin başında 1966 yılından beri Barzani'lerle savanın ve aynı zamanda avukat olan Celal Talabani, 38 yaşında ve bekârdı. Celal Talabani'nin 61 yaşlı Süleymaniye Bölgesi'nde de savaş daha da şiddetlenmiştir.

Kuzey Irak'taki işsavaş haberleri üzerine Irak'ın Londra Büyükelçiliğine mesut Kadim M. Kalaf adında bir sözde, Daily Telegraph'su yalanlamayı göndemiştir.

«Gazetenizin muhabirinin yazdığı gibi Irak'ta iki ayrı millî topluluk yoktur. Herkes Irak'tır.

Kuzey Irak'ta çarpışmanın başladığını sadece sizin muhabiriniz yazmaktadır. Irak Hükümeti bu gibi haberleri daima yalanlamıştır. Bu haberlerin ası yoktur.

Irak Ordusu hiçbir zaman napalm kullanmamıştır. Kadın ve çocukların öldürmemiştir. Tüm yazdıkları Irak içinde hibeli bir propaganda yapmaktadır. Napalm saldıruları sadece İsrail tarafından Ürdün ve Suriye'ye karşı yapılmaktadır.

Irak Hükümeti, Irak Devleti'nin birliği içinde Kürtlerin kültürle varlıklarını korumaktadır.

Irak'taki durumu tam manasyla aydınlaştırmakla birlikte, her haberler ve açıklamalar yetmemekle beraber, hükümet kuvvetleriyle Barzani gerillaları arasında çatışmalar olduğu muhakkaktır. El Feth gerillalarının girişikleri harekâtından sonra Ortadoğu'nun 65'inci ülkede günde Barzani gerillalarının da büyük çapta mücadelelerine sahne olacağı anlaşılmaktadır.

Toplum Yayınevi Sunar

Ham Toprak

Büyük Rus yazarı TURGENYEV, bu son romanında, Çarlık döneminin devrimi gençlik hareketlerini anlatıyor. Umutunuzağınız bir roman. Lüks kapak. 360 sayfa, 12,5 lira.

Lenin'in Mektupları

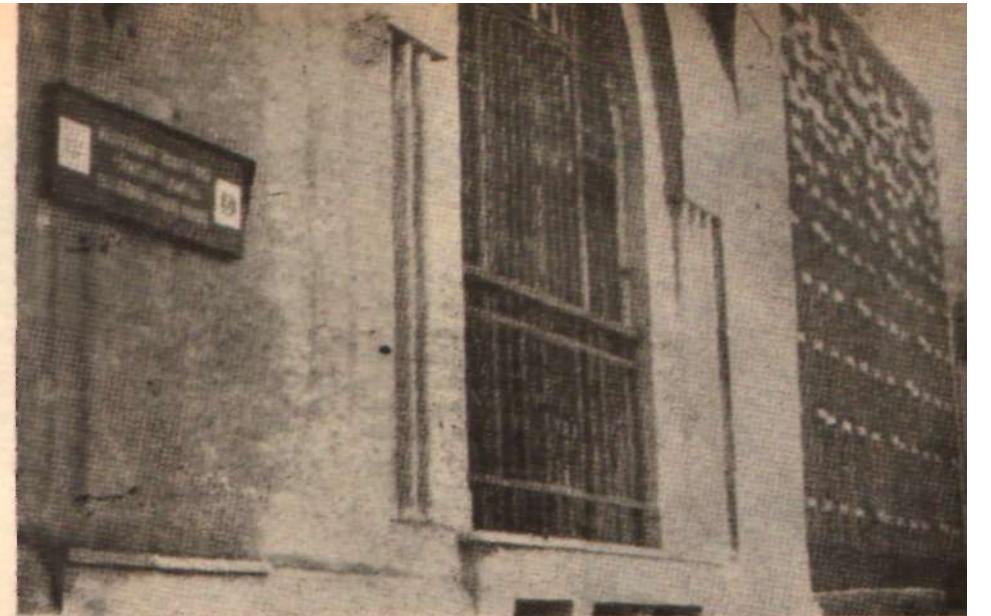
İlyik devrimci LENIN'in doğumunun 99. yıldönümünde, devrimden önce, devrimde ve devrimden sonra, esine ve devrim önderlerine yazdığı 100 mektubu bir arada sunuyoruz. Lüks kapak. 10 lira.

Sosyalist Türkiye

Ülkemizin tüm sorularını sosyalist açıdan inceleyip yeni görüşler getiren, yazar ve yargıç ALİ FAİK CİHAN'ın çoktan tükenecek ve israrla aranan bu çok önemli kitabı 3 basımı çıkmış ve yine 10 lira fiyatla kitapçılara dağıtılmıştır.

Genel dağıtım: TOPLUM YAYINEVİ P.K. 176-ANKARA
İstanbul dağıtım: KEMAL KARATEKİN
Ankara dağıtım: ANA DAGITIM, Yenicehîr

Ant Der : 589

Dünya kapitalistleri İstanbul'da niçin toplanıyorlar?

BİLİM VE SOSYALİZM YAYINLARI

“PROLETARYA İHTİLALİ VE DÖNEK KAUTSKY,,

Sosyalist hareket içindeki akımların derinliğine bir eleştirisi olan LENİN'in bu ünlü eseri, onun, Büyük Ekim İhtilali'ne götüren şartlar içinde ve İhtilal döneminde oportünizme karşı yürtütüğü mücadelenin, sosyalizmin tarihinde kesin rol oynayan getin bir ideolojik mücadelenin ürünüdür. — 10 lira.

• «KOMÜNİST MANİFESTO» (Toplantılı, davalı.)

• «YAŞASIN HALK SAVAŞININ ZAFERİ» (142. maddeye göre açılan davada beraat etti.)

Çin liderlerinden LIN PIAO, bu eserinde, çağımızın nükleer silahlarından bin kat daha güçlü bir silahı olan halk savası teorisini, 22 yıl süren Çin halk savaşının zengin deneyiyle birlikte ele alarak anlatıyor. Eser, emperyalizme karşı mücadelede, bir bakıma, Çin'in resmi görğündü yansımaktadır. — 4 lira.

• «DİYALEKTİK VE TARİHİ MATERYALİZM» (142. maddeye göre açılan davada beraat etti.)

Marksist teorinin temeli ve sosyalist hareketin yol gösterici bilimi olan diyalektik ve tarihi materyalizmi, herkesin enince ve canaheci yönleriyle doğru bir şekilde öğrenmesine uygun, son derece sade bir dille anlatan J. STALİN'in bu eseri, bilimsel sosyalizmin başlıca el kitaplarından biridir. — 4 lira.

• «PEKİN MOSKOVA ÇATIŞMASI»

İki büyük komünist merkez arasındaki anlaşmazlığı dünya önünde açığa vuran ve bütün dünyada bomba etkisi uyanduran tarihi belgeler: Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin, ideolojik görüş ayrılıklarını belirtmek üzere kaleme aldığıları ve birbirini en ağır biçimlerde suçlayan ünlü mektupları. — 10 lira.

• «DÜN KÖLEYDİK BUGÜN HALKIZ

Yazar : G. Paloczy Horvath. — 750 kuruş
(142. maddeye göre açılan davada beraat etti.)

BİLİM VE SOSYALİZM YAYINLARI
22 ncı sokak, 12/A — Ankara

Ant Der : 591

ISTANBUL Operası'nın reken açılmasına hangi hezaplara dayandığı yolunda geçen sayımızda yaptığınız yayın gerek sanat çevrelerinde, gerekse tüm kamuoyunda geniş ilgi uyandırmıştır. Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, sanat dili AP İktidarı'nın opera binasını doğru dürüst tamamlandımdan alelacele açmaya kalkışmasının asıl nedeni, 2-7 Haziran 1969 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi'ne katılmak 2 bin kapitaliste şanlarına yakışır şekilde eğlenebilecekleri hıks bir eğlence merkezinin kapılarını açabilmek kaygıdır.

Dergimizde haberin yayınlanması üzerine, bir çok okurumuz İstanbul'da yapılacak Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi hakkında bilgi istemişlerdir.

Uluslararası Ticaret Odaları Birliği, dünyanın en azı kapitalistlerinin bir araya geldiği ve dünya nimetlerini yok bahasına paylaşmak fizere binbir oyun tezgahlarındaki en büyük uluslararası örgütür.

Bütün kapitalist ülkelerin ticaret odalarının dahil bulunduğu Uluslararası Ticaret Odaları Birliği, kongresini her yıl başka bir ülkeye yapmaktadır.

Para babaları, geçen yılı kongrelerini Kanada'nın Montreal Şehri'nde yapmışlardır. Bu yıl sıra İstanbul'dadır. Sıra İstanbul'da olduğu içindir ki, bizim kompradorlar da sulardan beri ağababalarını en mükemmel biçimde ağırlayabilmek için seferber olmuşlar, bu arada egemen sınıfların temsilcisi olan İktidardan devletin imkanlarını bu toplantıda kullanmak fizere zorlamaya başlamışlardır.

Uluslararası Ticaret Odaları Birliği'nin Genel Başkanı A. K. Watson, aynı zamanda, dünyamızın en büyük firmalarından biri olan ve dünyadaki bütün tesislerini hiç bir şekilde satmayıp kira ile kundurarak katmerli soygun yapan IBM Firması'nın İdare Meclisi Başkanıdır.

Uluslararası Ticaret Odaları Birliği'nin hangi amaçlar peşinde olduğunu, geçen yıl Montreal'de yapılan yıllık kongrede işte bu Watson namındaki kapitalist gayet açık şekilde ortaya koymustur. Watson kongreyi açış konuşmasında, «Serbest ticaretin daha büyük pazarlar ve iktisadi tasarruflar sağladığını ve her ülkenin kendisine en uygun alanlarda uzmanlaşmasına yol açtığını» belirtmiştir. Bu cümlelerde emperyalist kapitalist sömürülün aşağılık felsefesini görmemek mümkün değildir. Yani, Bay Watson'un belirttiği gibi, serbest ticaret ve özel sektörçülük yoluyla uluslararası tekellerin bütin dünyada dilekleri gibi at oynatmaları mümkün olacak, az gelişmiş ülkeler tarımsal ekonomiye mahküm edilecek, gelişmiş kapitalist ülkelere sinal mamullerini zayıf tarımsal ürünler ihracı karşılığında ateş bahasına ithalat yaparak yada montaj sanayiline kapılarımıza kadar açarak kapitalistlerin pençesinde kırıranacaklardır.

Bay Watson, bu görüğünün doğruluğunu göstermek için Kanada - ABD ekonomik işbirliğinin örnek göstermiştir. Watson'a göre bu deney, büyüklikleri ve tarihleri bakımından değişik olan ülkelerin yanyana ve herbirinin yararına refah ulaşacaklarının kanıdır.

Oysa, bu işbirliğinde Amerikan şirketlerinin Kanada'yı nedensel sömürdükleri cümplenin malûmudur. Kaldı ki, Kanada gibi oldukça gelişmiş ve sânameş bir ülkeyi sömürmen Amerikan sermayesinin, Türkiye

Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi'nin hazırlık bürosu, tam yeni opera binasının yanındadır.

WATSON
— 1. No. h parabahası —

gibi geri bırakılmış ülkelerde nastı bir soyguna düzene yürütebileceğini görmemek için kör olmak lazımdır.

Bay Watson en büyük yalanı da «dünya barışa» konusunda söylemiştir. Bay Watson'un sloganı «Uluslararası ticaret yoluyla uluslararası barış!» ve açığ konuşmasında, «Mesajımız uluslararası özgürlük ve uluslararası refahın mümkün olduğunu» belirtmek olmalıdır.

Oysa, bizzat Bay Watson'un başında bulunduğu IBM Şirketi'nin uluslararası barışa nedensel hizmet ettiğini (!) anlamak için bu şirketin yayındı-

AYDINLIK
sosyalist dergi

6.
SAYI
ÇIKTI

HALKIMIZIN MİLLİ DEMOKRATİK MÜCADELESİ,
BUGÜNKÜ DURUMU, DÜŞMANLARI VE
MESELELERİ

L. ALTHUSSER : Devrim Silahı Olarak Felsefe — S. ALPAY : 19. Yüzyıl Ticaret Sözleşmeleri ve Osmanlı Toplumu — A.O. YÜCELALP : Çağdaş Bilim ve Materyalizm

ABONE : Yıllık 50, altı aylık 25 Lira — ADRES : P.K. 100 Cebeci — Ankara — DAGITIM: Fuat Büte (İstanbul), Orhan Özşigman (Ankara).

Ant Der : 590

Beklenen kitap çıktı

İdris Küçükömer

Düzenin yabancılaşması

BATILAŞMA

7,5 lira

İdris Küçükömer, bu kitabında, 'Batilaşma'nın halka nasıl karşı dörtüğünü, Osmanlı ve dolayısıyla Cumhuriyet döneminin nasıl yabancılaraştırdığını, işçiler - doğuştan hilteler ile bugün CHP tarafından temsil edilen bati - laik bürokratlar arasındaki mücadeledeki nedenlerini ortaya koymak için sinyalistlere stratejik ipuçlarını vermektedir. Lüks kromé boyalı offset kapak içinde 164 sayfa 7,5 Lira...

ANT'in DİĞER KİTAPLARI

ANARŞİZM

Karşıtlar Dizisi'nin ilk kitabında Daniel Cohn-Bendit ve Jacques Duez'sun anarşist ve sığanıkçiler akımları üzerine karşı görüşleri bir araya getirilmiştir. Çift taraflı kapak içinde 210 sayfa 7,5 Lira.

İNCE MEMED I

Sekizinci Baskı

Yağar Kemal'in ikinci cildi de yakında çıkacak olan romanının birinci cildi. 357 sayfa. 15 Lira.

ROMAN GİBİ

Sabih Sertel'in 1919 - 1950 arasındaki mücadelelerini belgeleyen anıları. 422 sayfa. 15 Lira.

SAVAŞ ANILARI (2. Baskı)

Ernesto Che Guevara'nın Küba devrim savaşının öyküsünden anıları. Türkçesi: Seçkin Çagan, 300 sayfa. 10 Lira.

SİYAH İKTİDAR

Genç zenci lideri Stokely Carmichael Siyah Devleti anlatıyor. Türkçesi: Can Yıldız, 200 sayfa. 7,5 Lira.

NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ

Kemal Süker, Ünlü ozanın bütün kalemlerini bir araya getiriyor. 174 sayfa. 7,5 Lira.

SABAHATTİN ALI DOSYASI

Yakın tarihin en korkunç siyaset cinayetine Kemal Süker ilk defa ışık tutuyor. 174 sayfa. 7,5 Lira.

ORTADİREK

Yağar Kemal'in onbeş yılda tamamladığı dev üslüdünlüklerin birinci kitabı. 460 sayfa. 15 Lira.

YER DEMİR GÖK BAKIR

Yağar Kemal, dev üslüdünlüklerin ikinci kitabındaki inanılmaz bir dizi dünyam yaratmış anlatıyor. 496 sayfa. 15 Lira.

ÖLMEZ OTU

Yağar Kemal'in dev üslüdünlüklerin son bölümündeki Türkçeyi en büyük ustalıkla kullandığı kitabı. 456 sayfa. 15 Lira.

ÜÇ ANADOLU EFSANESİ

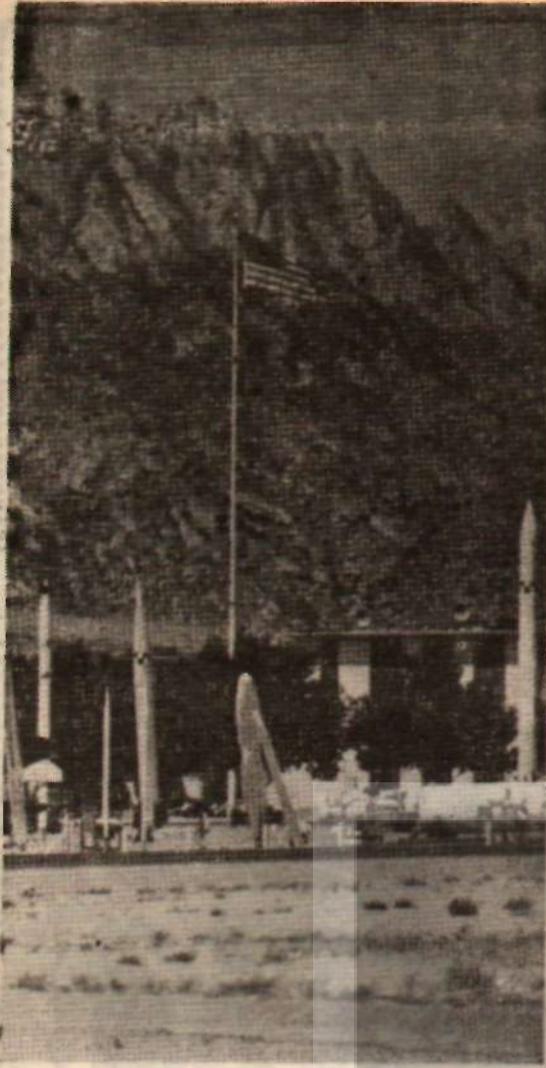
Yağar Kemal'in kaleminden Körüğü, Karacaoglu ve Alageylük efsaneleri. 288 sayfa. 10 Lira.

GERILLA NEDİR

Che ve Castro'nun hocası Albert Bayo, gerilla teknigini öğretiyor. Türkçesi: Mekin Gönenç, 104 sayfa. 5 Lira.

YASANTIM

Yevtuşenko, Stalin dönemi ve sonrasında sanat hayatının anlatıyor. Türkçesi: Tektas Ağaoglu, 144 sayfa. 6 Lira.

IBM, uluslararası barıştan dem vurmaktı, fakat Vietnam'da kullanılmak en modern silahlar geliştirmektedir.

Açılış töreninden ve elektronik beyinci Watson'un kongreyi açmasından sonra, 2 Haziran günü üç gün sürecek bir açık oturum başlayacaktır. «Dünyanın ekonomik bakımından gelişmesi ve bu konuda uluslararası şirketlerin rolü, hakları ve sonuçları» konulu açık oturumda, isminden de anlaşacağı üzere, dünyadan değil, aslında tröstlerin ekonomik bakımından gelişmesi ve bu uluslararası söylemde ahtapotlarının talep edecekleri yeni haklar tartışılmaktır.

Açık oturum sabahları devam ederken öğleden sonra seminer çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmaları arasında «para, maliye», «müstehlikin seçme serbestisi», «ticaret ve nakliyenin uluslararası bağlığı», «ticaret odalarının hakemliği», «iktisadi kalkınmanın karşılaştığı mali kriz», «teknik devrim karşısında uluslararası hakları», «patentler ve endüstriyel ihtiyaçları», «Milletlerarası mal ve ticaretin başlica meseleleri», «Nakliye ve haberleşmenin modern hayatı intikaliv», «banka garantis» ve «ticaret odalarının hükümetlerle işbirliği için yeni sahalar» konuları yer almaktadır.

Ayrıca, 5 Haziran günü sabahı yapılacak bir açık oturumda «1970'de ticaret politikası» konusu tartışılırak uluslararası tekellerin söylem stratejisi test edilecektir.

Bizim işbirlikçilere ve onların dâimensiyondaki iktidara gelince, onlara da, İstanbul Kültür Sarayı'nda alınan kararlara boyun eğmek ve bunları sadakatle uygulamak düşmektedir.

Bu yeni söylem pazarlığın kendilerine düşecek sadakanın bir parça daha fazla olabileceğini, bizim kompradorlar fakir milletin dışından turnağınından artırdığı 86 milyon liraya mal olan kaçanede ağababalarnı ağırlayacaklar ve satın alabildikleri sanatçıları cumhuriyet İstanbulunda ikinci bir lale devri yaşatacaklardır!

«Computing Reports» adlı broşür söyle bir göz atmak kaçırdır. Derginin Temmuz 1967 tarihli sayısında, IBM'in Vietnam Savagı'nda kullanılmak üzere yeni bir elektronik beyin geliştirmekte olduğu açıklanmaktadır. Fakat bütün kapitalistler gibi, Bay Watson'un elektronik beyinler imalathanesi de, birbirinden hizmet adı altında savaş kundaklığını yapmaktadır, uluslararası kurtuluş savası veren dünya halklarını emperyalist ordularına kurdmak üzere bütün bilimsel ve teknik imkanlarını seferber etmektedir.

Yine aynı Watson'un başkanlık edeceğii Uluslararası Ticaret Odaları Birliği İstanbul Kongresi de, uluslararası soygun şirketlerinin yeni çıkar hesaplarına ve pazarları paylaşma pazarlıklarına sahne olacaktır.

Aşında uluslararası ticarette bir hiç olan ve bütün fonksiyonları yabancı kapitalistlerin Türkiye'yi daha kolay sömürmeye imkan hazırlamaktan ibaret bulunan bizim yerli kompradorlar, Uluslararası Ticaret Odaları Birliği'nin İstanbul'da yapacağı kongreyi organize etmek üzere bir süre önce, tam yeni Opera binasının yanındaki bir apartmandan «Milletlerarası Ticaret Odası» Türkiye Milli Komitesi 1969 İstanbul Kongre Bürosunu kurmuşlardır. Bu büroda, başta en büyük yerli komprador Vehbi Koç olmak üzere bilimum işadamlarının en kalifiye elemanları görevlendirilmiştir. Bir yandan kongre hazırlıkları sürdürülürken, bir yandan da başta Koç Grubu'nun adamı İnci Pirinçcioğlu olmak üzere public relation uzmanları, Türkiye'nin beşibashi sanatçılara ve sanat kurumlarına çengel atarak beynenlik parababalalarının önünde tezayi sanat eylemleri için büyük vaadlerde bulunmuşlardır.

Kendini bilen bilinçli bir çok sanatçı, yüksek tarifeli bu gösterileri davetlerini geri çevirmişler, Türkiye'yi sömürmen kapitalistlerin önünde gerdan kıramayaçıklarını gereken dille public relation uzmanlarına bildirmiştir.

Ele geçirdiğimiz gündeme göre, Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi, 2 bin yerli ve yabancı kapitalistin istirakiyle opera binası, yeni adıyla İstanbul Kültür Sarayı'nda yapılacaktır. Kongreye ayrıca 300 de yabancı gazeteci davet edilmişdir.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tasviyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar tilizlikle yürütülür.

Çağaloğlu, Turkoçağı Cad no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Bu bir mizah

yazısı değil,

ciddi (!) bir gazete haberidir

SOLCU yazarlar hapse hane köşelerinde çırılıtlıken «hacce gitmek» bahanesi altında yurt dışına kaçarak Suudi Arabistan'da Kral Vaysal'ın koituğu altına sağlanan ve oradan gönderdiği yazarlar vatansızlığını ilan eden hapse hane kaçımı şimmetçi Mehmet Şevket Eyyi'nin gazetesi, herhalde içsleri bakarı Faruk Sükan'dan aldığı ihamla önceki pazar günü basın tarihine geçerek bir haber vermiştir.

Ali Karakurt namındaki polis muhabiri tarafından kaleme alınan ve Bugün Gazetesi'nin 30 Mart 1969 tarihli nüshasında «Beyazıt Kulesi'ne çekilen kral bayrak Rusya'dan gelmiş» başlığı altında yayınlanan haberdeki yalanlar, mantıksızlıklar, iftiralar, zehir hafife Sükan'ın yalan ve iftiralarına taş çıkaracak niteliktedir.

Bu haberi yazanlar ve yayılanlar, iftiralarının hesabını ergec hakim önünde vereceklerdir.

Biz, Bugün Gazetesi'nin bu sari gazetecilik saheserini, okurlarına bir kaçı daktır için olmak eğlenceli vakit geçirebilmesini sağlamak üzere aynen sunuyoruz:

■ Moskova'dan gelen bayrak

28 Nisan 1968 tarihinde başlayan Türk Milletinin bekasına, İstikbaline, mukaddes Inanclarına, kademe kademe darbe vurmayı karar altına alan, nüma-

Bostan

korkuluğu !

Aşırı sağ ve aşırı sol arası önelemek için hazırlanan tasarı üzerine İİÖNÜ Çağlayanagil'e:

Sizin de dersiniz gibi bir haliñiz var, demet.

Sol basının Çankaya evlerinden getirdiği müjde bu.

Siz hepsi Takrir-i Sükün ve yillarda altre silvõesdebaşlıklarının söyleşigine bakınız.

Kendisinin timarhaneden seslenmesi lazımlı gelsek!

Nazım Hikmet'i, hepimizden kabalarına rağmen, hasta hasta yillarda hapse girip kilitler adamıştı.

Takrir-i Sükün başkanı, bostan korkuluğu rolune girmis.

FALIH BİFKİ ATAY
(Dünya - 28.3.1969)

Nankör solcular !

Bütün aşırı solcular, bir gazoz aleyhinde neşriyat yapmışlardır. Amerikan sermayesinin Türkiye'yi sömürmesiyle misal olarak gösterilen bu gazoz Coca Cola'dır.

Dünyanın her tarafında yapılmış satılan Coca Cola'nın bizde yerli sermaye ile birleşerek yapılmış aşırı solcuları kızdırılmıştır.

Bizimkiler 6. Filo'dan sonra en çok buna kızmaktadır. Milli gazos sanayiñlulz mahvediliyor mu? Görünüşe bakırsa, hiç de etmiyor. Bu cinsinden birçok yeni gazozlar çıktı. Hepsi de büyük İkramiyeler dağıtıiyor!

ORHAN SEYFİ ORHON
(S. Havadis - 3.4.1969)

men o gün Beyazıt Kulesine çekilmeli istenmiştir. Mihri Belli, bu kolay işin yapılmasının işte peki yardımın da hemen gönderileceğini ilâve etmiştir.

Osman Saffet Arolat, Sidîn Coşkun, Cihan Alptekin, Ertugrul Güray, Selahattin Okur, Mihri Belli'nin gönderdiği silahlı fedallerle birlikte Kule paçunasına girmişler, F.K.F. üyelerinden Hasmet Atahan'la arkadaşlarının himayesinde kapıyı açmaya çalışmışlardır.

Moskova'dan gelen bayrağı, Kule'in gönderine çekmeye çalışan Kızıl gırıh, bittin cabalarla rağmen tarihi kapayı açamamışlar, nihayet kısa bir müzakereden sonra, Üniversite avlusundaki bir telefon direğini sökürek, bununla kapayı kırmak istemişlerdir. Nihayet, direğin sökünen Kızıllar, bunu «koçbaşı gibi» kullanıp, masif bir ağaçtan yapılmış kapayı kırmışlardır.

Kaptı kırıktan: «Ne oluyor?», feryadı ile aşağıya inenler durdu.

Kumur ve hararete el sıkış hoca

Bugün — 2.4.1968

NIXON'LA GÖRÜSEN DEMİREL

Milliyyet — 3.4.1968

SEÇİM YARIŞI!

«TİP» Kızı militanlarını (Moskova'dan gelen bayracla) Savcılığa vermiştir.

Hadisenin memleköt kapında siyasi yönünden ayrı olarak, İstanbul Belediyesi de, tarihi kapıyı kırkıktarı, devlet ve hazine malını tahrif ettikleri iddiasıyla Kızıllar aleyhinde davası açmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Savcılığı, tahkikata bilyik bir ehemmiyet vererek hazzasiyetle takibetmektedir. Vakanın yakında Ağır Ceza Mahkemelerinden birisine intikal, ve duruşmaya başlaması için araklıca çalışmaktadır.

13/3/1969 tarihinden beri, defilleri toplayan siyasi polis,

İste Asıl Vatansız!

Hacıları Türkiye'ye göttiren sır Tayyare de gitti... Cidde hava alam ugular içindeydi. Birden hepariörlere boguk sesler duyuldu. Tayyarelera binildi. Sonra motorları gittikçe artan gürültüsü... Pistte hizla dönen tekerleklər. Yerden kesilli ve beg-on saniye sonra gökte gittikçe ufanın bir kırmızı İŞİK...

İste son hacı Tayyaresi böyle gitti.

Bu Tayyarenin içinde ben de olmamışdım. Oyla gerekirdi. Ama yokum iste. Böyle gerekliyordu.

Kader beni Çanakkale'ye değil, Harekneye'ye Mırgın gönderdi. Şükrediyorum.

Hacı dostları ayrılrken:

— Sana üzülüyorum.. diyorlardı.

— Uzulfeyin, dedim. Benim kaldığım yerler, sizin gideceğiniz yerlerden daha mu-
kaddestir.

MEHMET ŞEVKET EYYİ
(Bugün - 26.3.1969)